

Sønderjylland

Andholm: Samlet vurdering af forslag til råstofgraveområde i Aabenraa Kommune

Under indkaldelsen af idéer og forslag til Råstofplan 2020 har Region Syddanmark modtaget et ønske om at udlægge et areal ved Andholm i Aabenraa Kommune som graveområde. Arealet er på 8,9 ha. Arealet er afbildet på forsiden af miljørapporten. I miljørapporten er der en beskrivelse af den sandsynlige påvirkning af omgivelserne hvis der graves råstoffer på hele arealet.

På baggrund af denne miljørapport og den samlede miljøvurdering af forslag til Råstofplan 2020, har Regionsrådet besluttet, at arealet skal indgå i forslaget til Råstofplan 2020 som graveområde for sand, grus og sten med den samme afgrænsning som i miljørapporten. Regionsrådets forslag til nyt graveområde ses på figur 1.

Figur 1. Region Syddanmarks forslag til nyt graveområde for sand, grus og sten.

Det miljøvurderede areal omfatter eksisterende landbrugsarealer, som er reetableret efter tidligere råstofindvinding. Det miljøvurderede areal grænser mod syd, vest og nordøst op til en aktiv råstofgrav.

Der findes bebyggelse spredt i hele området. Der findes kun ganske lidt bebyggelse i området hhv. nord og syd for det miljøvurderede areal. Den eksisterende råstofgrav har udkørsel på både Bodumvej i syd og Andholmvej, hvilket den udarbejdede VVM-redegørelse for den eksisterende grav behandler. Andholmvej er en del af Hærvejen, hvorfor der må forventes færden af bløde trafikanter. Miljøpåvirkningen af trafik vurderes at være moderat. Region Syddanmark vil i en eventuel råstof tilladelse stille vilkår for støj, støv og

vibrationer med henblik på, at vejledende krav og retningslinjer skal overholdes inden for råstofgraven og således, at der tages højde for gener for omgivelserne. Region Syddanmark vurderer at sådanne vilkår kan afbøde generne for de omboende. Intensiteten af påvirkningen vurderes at være middel, da de vejledende støjgrænser for boliger vil blive overholdt, men støjpåvirkningen kan alligevel være generende for de omkringboende.

Lige øst for området er der hhv. en beskyttet bæk og sø. Den østlige tredjedel af det miljøvurderede arealer ligger inden for sø- og åbeskyttelseslinje. Inden for beskyttelseslinjerne må der ikke uden dispensation fra kommunen foretages terrænændringer. Væsentlige terrænændringer vurderes at være midlertidige ved for eksempel oplag af muld og overjord i volde, hvilket kan medføre en midlertidig negativ påvirkning af søen som landskabselement og funktion som spredningskorridor. Endvidere er der sandsynligvis hydraulisk kontakt mellem sø/vandløb og det terrænnære grundvandsmagasin. Eventuel påvirkning kan imødegås dels ved at holde en afstand til søen, dels ved at der ved opstart af gravning under grundvandsspejl kun bortgraves moderate mængder ad gangen, således at risiko for påvirkning af grundvandsspejlet minimeres. Påvirkningen af hhv. beskyttelseslinjer og vandmiljø vurderes at være mindre til moderat.

Det miljøvurderede areal ligger i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), men uden for indvindingsopland til almen vandforsyning. Arealet ligger ikke i nitrutfølsomt indvindingsområde eller indsatsområde udpeget af staten. Det er Region Syddanmark, der stiller vilkår for driften af råstofgraven og for arealanvendelsen på efterbehandlede arealer.

Der er en dokumenteret råstofforekomst på arealet, ressourcen vurderes at være ca. 1.500.000 m³ sand, grus og sten. Deraf er ca. 375.000 m³ grus og sten > 2 mm. Arealet er beliggende i Sønderjylland, hvor der er en lang forsyningshorisont med råstoffer fra de allerede udlagte graveområder. Det miljøvurderede areal er i tilknytning til et eksisterende graveområde, hvorfor Regionsrådet vurderer at arealet kan udlægges. Derved sker der en mindre påvirkning af arealer der ikke i forvejen er præget af råstofgravning.

Samlet set vurderer Regionsrådet, at råstofgravning på det areal der foreslås udlagt som graveområde, vil medføre en mindre til moderat påvirkning af andre interesser og bidrage til råstofforsyningen både lokalt og andre steder.

Region Syddanmark

Miljørapport

Andholm – Aabenraa Kommune

14-03-2020

Region Syddanmark

Miljørapport

Andholm – Aabenraa Kommune

Kunde	Region Syddanmark
Rådgiver	Orbicon A/S Jens Juuls Vej 16 8260 Viby J.
Projektnummer	1341900078
Dokument ID	Rapport
Projektleder	Jens Demant Bernth
Udarbejdet af	Mette Danielsen, Signe Gammeltoft-Pedersen, Sidsel Genée, Malene Stentoft, Nicolas Bell, Henrik Olesen, Anne Mette Egge Olsen
Kvalitetssikret af	Jens Pouplier, Mette Danielsen, Jens Demant Bernth, Signe Gammeltoft-Pedersen
Version	3
Udgivet	14-03-2020

Region Syddanmark har efterfølgende redigeret følgende afsnit: 6.1

Denne miljørapport har været i offentlig høring sammen med Forslag til Råstofplan 2020 for Region Syddanmark i perioden 1. februar til 29. marts 2021.

Under høringen har Region Syddanmark modtaget høringssvar, der giver anledning til denne tilføjelse til de emner, der behandles i miljørapporten. De tilføjede oplysninger behandles i dette indstik.

Opdatering af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder

Miljøstyrelsen har gjort opmærksom på, at regionen i miljørapporterne har overset, at der er foretaget en opdatering af udpegningsgrundlaget for de danske Natura 2000-områder. Indtil udpegningsgrundlaget er endeligt godkendt, skal en vurdering tage højde for både de fugle, arter og habitater, som tilføjes og fjernes fra udpegningsgrundlaget. Opdatering af udpegningsgrundlaget fremgår af Miljøstyrelsens hjemmeside: <https://mst.dk/natur-vand/natur/natura-2000/natura-2000-omraaderne/udpegningsgrundlag/opdatering-af-udpegningsgrundlaget/>. Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at det er væsentligt for vurderingerne af påvirkning af Natura 2000-områderne, at både det gældende og det foreslåede udpegningsgrundlag indgår i vurderingen.

I miljørapporten vedr. et potentielt graveområde ved Andholm i Aabenraa Kommune, behandles forholdet til det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-områder i afsnit 6.3.1:

Nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 2,4 km syd for det miljøvurderede areal. Det er Natura 2000-område N96 "Bolderslev Skov og Uge Skov", som udgøres af Habitatområde H85, ca. 2,4 km syd for området. Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er "Lillebælt", Fuglebeskyttelsesområde F47, som ligger ca. 20 km nordøst for det miljøvurderede areal. Det er i rapporten konkluderet, at der ikke vil ske en påvirkning af gældende Natura 2000-områder eller deres udpegningsgrundlag, og at der ikke er behov for afværgeforanstaltninger (miljørapportens afsnit 6.3.1, 6.3.4 og 6.3.5).

Opdatering af udpegningsgrundlag

For Natura 2000-områderne er der foretaget følgende opdatering:

Foreslået udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 85:

85	Bolderslev Skov og Uge Skov	1166	Stor Vandsalamander (<i>Triturus cristatus</i>)	ja	ja	Ingen ændring
		3140	Kransnålalgesøer	ja	ja	Ingen ændring
		3150	Næringsrige søer	ja	ja	Ingen ændring
		3160	Brunvandede søer	nej	ja	Tilføjes
		9120	Bøg på mor med kristtorn	ja	nej	Fjernes
		9130	Bøg på muld	ja	ja	Ingen ændring
		9160	Ege-blandskov	ja	ja	Ingen ændring
		91D0	Skovbevoksede tørvemoser	ja	ja	Ingen ændring
		91E0	Elle- og askeskov	ja	ja	Ingen ændring

Foreslået udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde nr. 47:

47 SPA 47 Lillebælt	trækgæst	Bjergand	A062	2	F3a	Ingen ændring
		Ederfugl	A063	2	F3a	Ingen ændring
		Hvinand	A067	2		Fjernes
		Sangsvane	A038	1	F2a	Ingen ændring
		Toppet skallesluger	A069	2		Fjernes
	ynglende	Blåhals	A480	1	F1	Tilføjes
		Brushane	A861	1		Fjernes
		Dværgterne	A885	1	F1	Ingen ændring
		Engsnarre	A122	1		Fjernes
		Fjordterne	A193	1	F1	Ingen ændring
		Havterne	A194	1	F1	Ingen ændring
		Havørn	A075	1	F1	Ingen ændring
		Klyde	A132	1	F1	Ingen ændring
		Mosehornugle	A222	1		Fjernes
		Plettet rørvagt	A119	1	F1	Ingen ændring
		Rørdrum	A021	1	F1	Tilføjes
		Rørhøg	A081	1	F1	Ingen ændring

Foreslået udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde nr. 58 "Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark" som ligger ca. 12,5 km syd for det miljøvurderede areal, og som ikke er behandlet i miljørapporten:

58 SPA 58 Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark	ynglende	Havørn	A075	1		Fjernes
		Mosehornugle	A222	1		Fjernes
		Rødrygget Tornskade	A338	1	F1	Tilføjes
		Rørdrum	A021	1	F1	Ingen ændring
		Rørhøg	A081	1		Fjernes
		Sortspætte	A236	1	F1	Tilføjes
		Stor hornugle	A215	1	F1	Ingen ændring
		Tinksmed	A166	1		Fjernes
		Trane	A127	1	F1	Ingen ændring

For habitatområde nr. 85 er naturtypen brunvandede søer tilføjet og naturtypen bøg på mor med kristtorn er fjernet fra det foreslåede udpegningsgrundlag. For fuglebeskyttelsesområde nr. 47 er blåhals og rørdrum tilføjet og hvinand, toppet skallesluger, brushane, engsnarre og mosehornugle fjernet fra det foreslåede udpegningsgrundlag.

Råstofgravning i det miljøvurderede areal kan medføre påvirkninger af grundvandsstanden i et begrænset område i og omkring graveområdet. De tilføjede naturtyper og arter på områdernes udpegningsgrundlag vurderes ikke at ændre Natura 2000-områdernes sårbarhed overfor råstofgravning i det miljøvurderede areal. Ligeledes vurderes det, at arterne på fuglebeskyttelsesområde nr. 58 har ikke betydning for Natura 2000-områdernes sårbarhed overfor råstofgravning i det miljøvurderede areal. På grund af afstanden til Natura 2000-områderne kan det afvises, at råstofindvindingen vil kunne påvirke naturtyper eller arter på hverken Natura 2000-områdernes gældende eller foreslåede udpegningsgrundlag ej heller Natura 2000-områdernes integritet. De foreslåede opdaterede udpegningsgrundlag medfører dermed ingen ændring i forhold til miljørapportens afsnit 6.3.4 og 6.3.5.

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning	7
2.	Ikke-teknisk resume	9
2.1	Høring af berørte myndigheder	9
2.2	Råstofressourcen	9
2.3	Miljøpåvirkninger	9
2.4	Vurdering	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
3.	Metode	11
3.1	Miljøpåvirkning	11
3.2	Afværgeforanstaltninger	13
3.3	0-alternativ	13
3.4	Kumulative effekter	13
4.	Råstofressourcen	14
5.	Høring af berørte myndigheder	17
5.1	Aabenraa Kommune	17
5.2	Museum Sønderjylland	17
5.3	Miljøstyrelsen	17
5.4	Region Syddanmark	17
6.	Miljøvurdering	18
6.1	Bebyggelse og infrastruktur	18
6.1.1	Bebyggelse	19
6.1.2	Trafik og transport	19
6.1.3	Opsamling	21
6.1.4	Mulige afværgeforanstaltninger	21
6.2	Landskab, kulturhistorie, fortidsminder og arkæologi	21
6.2.1	Arkæologi og fortidsminder	21
6.2.2	Landskab	22
6.2.3	Opsamling	25
6.2.4	Mulige afværgeforanstaltninger	25
6.3	Naturinteresser	26

6.3.1	Natura 2000, beskyttet natur, fredskov	26
6.3.2	Kommunal naturudpegning	28
6.3.3	Beskyttelseslinjer	29
6.3.4	Opsamling	29
6.3.5	Mulige afværgeforanstaltninger	29
6.4	Vandmiljø	30
6.4.1	Grundvand og vandforsyning	30
6.4.2	Overfladevand	32
6.4.3	Jordforurening	32
6.4.4	Opsamling	33
6.4.5	Mulige afværgeforanstaltninger	33
6.5	0-alternativ	33
6.6	Kumulative effekter	33
7.	Overvågning af væsentlige miljøpåvirkninger	33

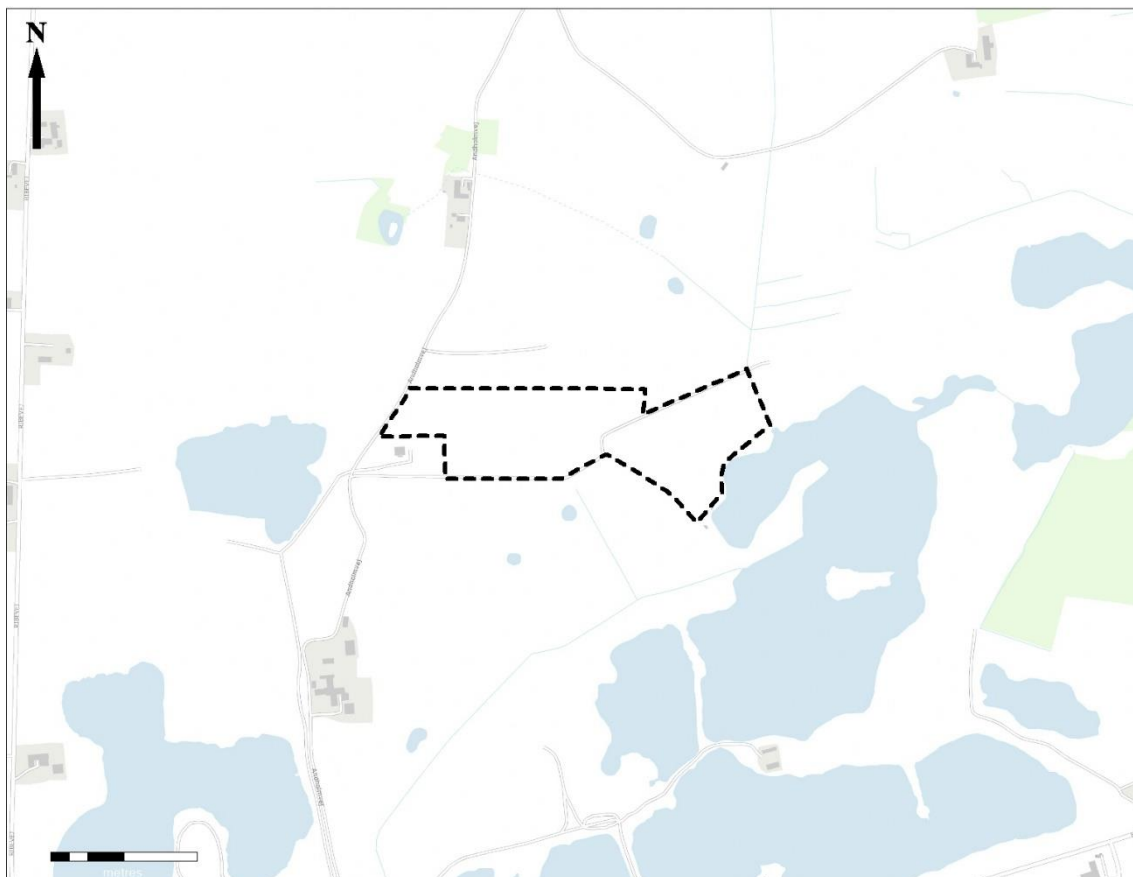
Bilagsfortegnelse

Bilag 1

Miljøscreening og afgrænsning af miljørapportens indhold.

1. Indledning

Hvert 4. år skal Regionsrådet gennemgå råstofplanen og tage stilling til, om der er behov for justeringer eller revision af den eksisterende Råstofplan. I den forbindelse skal forslag til fremtidige råstofgraveområder miljøvurderes efter gældende lovgivning, inden de kan indgå som råstofgraveområde i den kommende råstofplan for Region Syddanmark. Denne miljørapport omhandler et område med forekomst af sand, grus og sten, som er foreslået af Nymølle Stenindustrier A/S i forbindelse med, at Regionsrådet har indkaldt ideer og forslag til Råstofplan 2020, se figur 1.1.

Figur 1.1 Det miljøvurderede areal vist med sort stiptet streg.

Der er indledningsvis foretaget en screening og afgrænsning af potentielle miljøpåvirkninger, som omfatter de faktorer, som fremgår af miljøvurderingslovens bilag 4: den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, fauna, flora, jordbund, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, kulturarv, landskab og det indbyrdes forhold mellem ovenstående faktorer, samt de planlagte foranstaltninger for at undgå, begrænse og så vidt muligt opveje enhver eventuel væsentlig negativ indvirkning på miljøet af planens gennemførelse.

Der er gennemført en høring af screening og afgrænsning ved berørte myndigheder, og på baggrund af indkomne høringssvar er der foretaget en endelig afgrænsning af de miljøforhold, der skal behandles i nærværende miljørapport. Miljørapporten er således udarbejdet for at afklare hvilken miljøpåvirkning, det vil resultere i, hvis området udlægges som graveområde.

Miljørapporten indgår som en del af den samlede miljøvurdering af Forslag til Råstofplan 2020, der udføres af Region Syddanmark. Det skal hertil bemærkes, at klimatiske faktorer, materielle goder alene behandles i den samlede miljøvurdering af Forslag til Råstofplan 2020.

Miljøvurderingen af råstofplanen sker i overensstemmelse med lov om miljøvurdering af planer og programmer. Når nye graveområder udlægges, skal de miljøforhold, der beskrives i miljøvurderingen, afvejes i forhold til råstofressourcernes omfang og kvalitet, en sikring af råstofressourcernes udnyttelse samt i forhold til erhvervsmæssige hensyn.

I den nærværende miljørapport behandles derfor - udover miljømæssige forhold - også den råstofressource, der forventes at være i området.

2. Ikke-teknisk resume

Region Syddanmark ønsker med denne miljøvurdering at afklare, hvilken miljøpåvirkning det vil resultere i, hvis det miljøvurderede areal udlægges som graveområde for sand, grus og sten.

2.1 Høring af berørte myndigheder

Der er indkommet tre bidrag under høringen af de berørte myndigheder. Museum Sønderjylland har bidraget med bemærkninger vedrørende fund af fortidsminder og det miljøvurderede areals potentiale for at rumme jordfaste fortidsminder. Aabenraa Kommune har kommenteret og vurderet en række miljømærker, herunder beskyttet natur og arter, overfladevand, grundvand og landbrug og har desuden bidraget med viden om fund af beskyttede dyr og planter. Endelig har Region Syddanmark som tilladelsesmyndighed kommenteret miljørapportens afgrænsning i forhold til lys og refleksioner.

2.2 Råstofressourcen

Det miljøvurderede areal grænser mod syd, vest og nordøst op til råstofgraveområde Andholm, mens det mod nord grænser op til et mindre område, som ikke er udlagt i råstofplanen, og mod sydøst et efterbehandlet område. Råstofressourcen vurderes at udgøre ca. 1,5 mio. m³ sand, grus og sten, heraf 0,4 mio. m³ sand, grus og sten. Der er i denne beregning taget hensyn krav til skråninger mod naboarealer.

Region Syddanmark vurderer, at området kan bidrage til råstofforsyningen i Region Syddanmark.

2.3 Miljøpåvirkninger

Det miljøvurderede areal (figur 1.1) omfatter eksisterende landbrugsarealer. Der findes kun ganske lidt bebyggelse i området hhv. nord og syd for det miljøvurderede areal. Der er ingen beboelse inden for selve det miljøvurderede areal eller i en afstand af 200 meter fra arealet. Inden for en afstand af 500 meter forekommer 1 fritliggende enfamiliehus og 4 stuehuse til landbrugsejendomme, alle beliggende ud til Andholmvej.

Trafik som følge af råstofindvindingen i det miljøvurderede område vurderes lokalt at medføre en uændret belastning med lastbiler i området, idet det drejer sig om samme indvinder, som graver på arealet syd derfor. Det vurderes, at ansøger vil benytte Andholmvej som adgangsvej og herfra til Bodumvej i syd, hvorfra der er kort afstand til den Sønderjyske Motorvej. Det vurderes i VVM-redegørelsen, at trafikken ikke vil benytte det lokale vejnet i en grad, som adskiller sig fra de eksisterende forhold. Dvs. at mindre lokalveje kun vil benyttes i det omfang, det drejer sig om lokale mål.

Det miljøvurderede areal ved Andholm ligger uden for de i kommuneplanen for Aabenraa udpegede landskabelige interesseområder, og der findes ingen retningslinjer for landskabet i området. Den landskabelige påvirkning vurderes at være mindre, da der i forvejen er råstofindvinding i området, som afgrænses af hhv. Sønderjyske Motorvej mod øst og Ribevej mod vest.

Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev vurderer på baggrund af relieffkort og historiske luftfotos, at den vestlige del af det ansøgte areal er destrueret ved tidligere råstofindvinding, mens det ikke kan udelukkes, at der på den østlige del af det miljøvurderede areal kan findes bevarede fortidsminder. Det er vurderet, at der er høj risiko for at støde på væsentlige, jordfaste fortidsminder ved anlægsarbejde inden for den østlige del af det miljøvurderede areal.

Det miljøvurderede areal rummer ikke beskyttet natur og vurderes ikke at være et egnet levested for bilag IV-arter. Råstofindvinding i det miljøvurderede areal vurderes derfor ikke at påvirke beskyttet natur eller arter negativt, ej heller forekomst af strandtudse, da der i området er mange egnede levesteder for denne art. Der vurderes desuden ikke at være risiko for påvirkning af Natura 2000-områder på grund af stor afstand hertil (2,4 km).

Det miljøvurderede areal ligger i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), men uden for indvindingsopland til almen vandforsyning. Arealet ligger ikke i nitratfølsomt indvindingsområde eller indsatsområde udpeget af staten. Der er ingen øvrige vandindvindere tæt ved arealet.

Der vurderes primært at være en råstofforekomst under vandspejl, men beskyttelsen af det dybere primære grundvandsmagasin er beliggende under råstofforekomsten og bortgravning af denne vil ikke ændre sårbarheden nævneværdigt. Aabenraa Kommune ønsker, at der efter endt indvinding efterbehandles til naturformål, fritidsformål eller ekstensivt landbrug og skovbrug uden brug af pesticider og gødningsstoffer.

Der er en beskyttet sø umiddelbart øst for det miljøvurderede areal og et mindre vandløb vest herfor. Søen er et tidligere graveområde. Der er sandsynligvis hydraulisk kontakt mellem sø/vandløb og det terrænnære grundvandsmagasin. Eventuel påvirkning kan imødegås dels ved at holde en afstand til søen, dels ved at der ved opstart af gravning under grundvandsspejl kun bortgraves moderate mængder ad gangen, således at risiko for påvirkning af grundvandsspejlet minimeres.

Der er registreret en V1 kortlagt jordforurening umiddelbart sydvest for arealet. Råstofgravningen vurderes dog ikke at påvirke denne.

Der er ikke identificeret øvrige projekter eller plan- og miljømæssige forhold, som kan have kumulativ effekt med udlægningen af det miljøvurderede areal som råstofgraveområde.

3. Metode

Råstofplanen vil indeholde en udpegning af råstofgraveområder og retningslinjer for den fremtidige udnyttelse af områderne. Miljøvurderingen af hvert enkelt område anvendes dels som en vurdering af områdets egnethed som råstofgraveområde i forhold til den forventede mængde materiale, der kan udvindes, dels som en vurdering af potentielle miljøpåvirkninger. Med afsæt i vurderingerne af hvert enkelt område foretages en samlet vurdering af, hvilke områder der skal indgå i den endelige råstofplan, hvilke miljøpåvirkninger dette kan medføre samt forslag til afværgeforanstaltninger og overvågning. Dette sammenskrives i miljørapporten til den samlede råstofplan.

I dette afsnit beskrives metoden for kortlægning af miljøstatus og vurdering af potentielle påvirkninger ved realisering af råstofplanen inden for det pågældende område.

3.1 Miljøpåvirkning

Grundlæggende foretages miljøvurderingen på det samme detaljeringsniveau, som forslaget til råstofplanen har. Det betyder, at der tages udgangspunkt i en fuldstændig udnyttelse af hele råstofgraveområdet.

Dette betyder, at hele området i forhold til vurderingen graves op. I den efterfølgende fase, hvor der skal gives konkrete gravetilladelser inden for graveområdet, vil der sandsynligvis ikke ske en fuldstændig udnyttelse af området. Dette kan dog ikke lægges til grund i denne miljørapport, da det afhænger af de mere detaljerede gravetilladelser.

Ved hvert miljøemne foretages en skematisk opsamling af miljøpåvirkningen ud fra kriterierne i tabel 3.1.

Kriterier	Beskrivelse	
Sandsynlighed	Ved "sandsynlighed" forstås chancen for at en beskrevet miljøeffekt indtræffer.	Sandsynligheden defineres som: Meget stor: Den pågældende påvirkning vil med vished indtræde. Stor: Der er overvejende sandsynlighed for, at påvirkningen vil indtræde. Mindre: Der er en rimelig sandsynlighed for, at påvirkningen vil indtræde. Lille: Der er lille sandsynlighed for, at påvirkningen vil indtræde. Meget lille: Der er ikke noget, der tyder på, at den pågældende påvirkning vil forekomme.
Geografisk udbredelse	Ved "påvirkningens geografiske udbredelse" forstås den geografiske udstrækning en miljøpåvirkning forventes at have.	International: Påvirkningen vil brede sig over Danmarks landegrænse. National: Påvirkningen omfatter en større del af Danmark (både hav og land). Regional: Påvirkningen er begrænset til planområdet og et område i en afstand på op til ca. 20-30 km.

		Lokal: Påvirkningerne er begrænset til planområdet og områder umiddelbart uden for planområdet.
Påvirkningsgrad	Ved "påvirkningsgrad" forstås, hvor kraftigt et miljøforhold påvirkes af planen.	Stor: Det pågældende miljøemne vil i høj grad blive påvirket. Der kan ved en negativ påvirkning ske tab af struktur eller funktion. Mindre: Det pågældende miljøemne vil i nogen grad blive påvirket og kan delvist gå tabt. Lille: Det pågældende miljøemne vil i mindre grad blive påvirket. Områdets funktion og struktur vil blive bevaret. Ingen: Det pågældende miljøforhold vil ikke blive påvirket.
Varighed	Ved "påvirkningens varighed" forstås, hvor lang tid planens påvirkning vil finde sted.	Vedvarende/på lang sigt: Påvirkningen varer i mere end 5 år efter, at anlægsfasen er afsluttet. Midlertidig/på mellemlang sigt: Påvirkningen vil forekomme i anlægsfasen og op til 5 år efter. Kortvarig: Påvirkningen vil altovervejende forekomme i anlægsfasen.
Konsekvenser	På baggrund af vurderingen af planens påvirkning (sandsynlighed, geografisk udbredelse, påvirkningsgrad, påvirknings varighed), samt en konkret vurdering af det enkelte miljøforhold foretages en samlet vurdering af planens konsekvenser.	Væsentlig: Konsekvenserne er så betydende, at det ved en negativ påvirkning bør overvejes at ændre projektet, gennemføre afværgetiltag for at mindske påvirkningen eller afveje konsekvenserne i forbindelse med beslutningsprocessen om projektets realisering. Moderat: Konsekvenser er af en betydning, som ved en negativ påvirkning kræver overvejelser om afværgeforanstaltninger som led i realiseringen af projektet. Mindre: Konsekvenser er så begrænset, at der ikke vurderes behov for afværgeforanstaltninger. Ingen/ubetydelig: Konsekvenser er så små, at de ikke er relevante at tage højde for ved projektets realisering.

Tabel 3.1. Metode for vurdering af miljøpåvirkning.

Planens konsekvenser for en miljøparameter kan være både positive og negative. Begge typer effekter er relevante for at beskrive planens miljøkonsekvenser korrekt, jf. miljøvurderingsreglerne.

Positive miljøpåvirkninger er i skemaet altid fremhævet med samme grønne farve, uanset om konsekvensen er ubetydelig, mindre, moderat eller væsentlig. Negative miljøpåvirkninger er i skemaet altid markeret med rød (væsentlig effekt), gul (moderat effekt) eller ingen markering (mindre eller ingen/ubetydelig effekt).

Anvendelsen af farverne giver et hurtigt visuelt overblik over de væsentlige påvirkninger og kan derved bidrage til at skabe fokus på de valg, beslutningstagerne skal træffe.

De steder, hvor det er relevant for at skabe overblik, opdeles miljøemnet i flere miljøforhold eller lokaliteter. Et udfyldt skema med skematisk oversigt over vurderet miljøpåvirkning kan f.eks. se ud som tabel 3.2.

Miljøemne	Sandsynlighed for miljøpåvirkning	Geografisk udbredelse af miljøpåvirkning	Påvirknings-grad af omgivelserne	Varighed	Samlet vurdering
Miljøforhold 1	Lille	Regional	Lille	Midlertidig	Ingen / ubetydelig
Miljøforhold 2	Mindre	Lokal	Mindre	Kortvarig	Moderat
Miljøforhold 3	Stor	Regional	Stor	Vedvarende	Væsentlig
Miljøforhold 4	Mindre	Lokal	Stor	Kortvarig	Mindre

Tabel 3.2. Eksempel på skematisk oversigt over vurderet miljøpåvirkning.

3.2 Afværgeforanstaltninger

De afværgeforanstaltninger, der kan undgå, minimere eller kompensere for planens indvirkning af miljøet, beskrives for det enkelte miljøemne.

3.3 0-alternativ

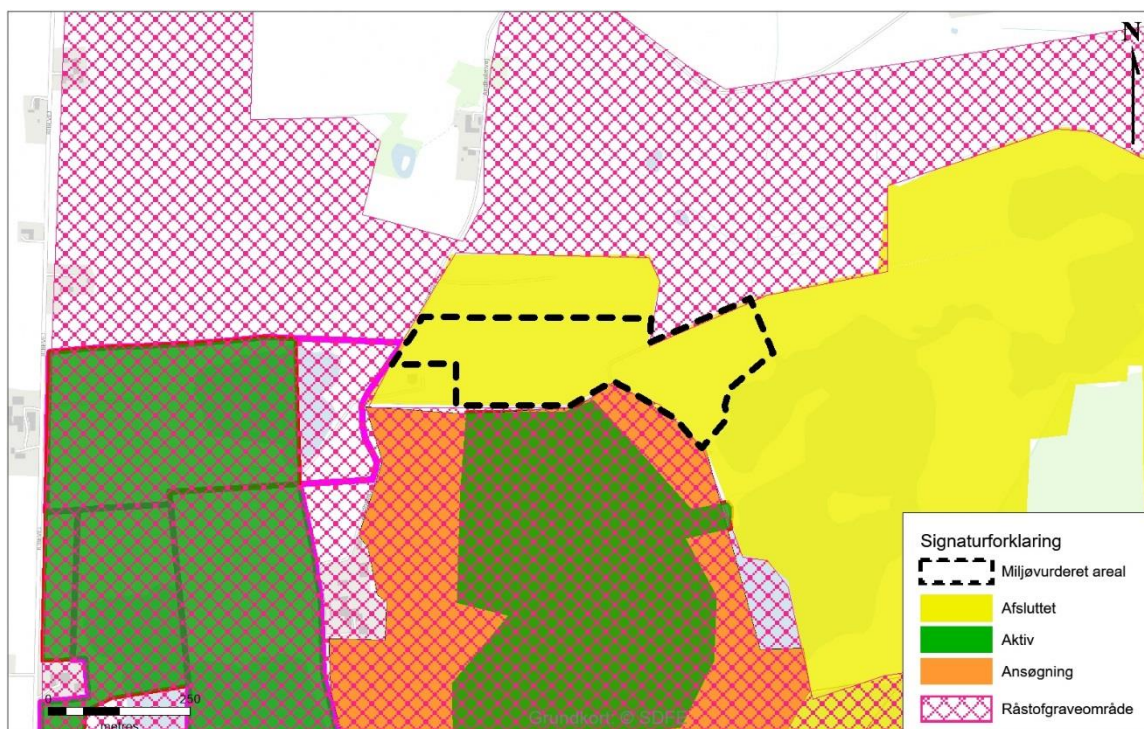
Det vurderes, hvilke miljøpåvirkninger 0-alternativet vil skabe. 0-alternativet er den udvikling, der vil ske, hvis planen ikke realiseres.

3.4 Kumulative effekter

Det vurderes, hvorvidt der er nogle kumulative effekter, altså hvorvidt der er eksisterende eller fremtidige påvirkninger fra andre projekter og planer, der giver en væsentlig miljøpåvirkning i sammenhæng/samspil med planens miljøpåvirkninger.

4. Råstofressourcen

Det miljøvurderede areal grænser i syd og vest op til råstofgraveområdet Andholm, hvor der længere mod syd og sydøst aktuelt foregår indvinding af sand, grus og sten. Mod sydøst findes efterbehandlede arealer med gravesøer. Det miljøvurderede areal er en udvidelse af eksisterende råstofgraveområde. Figur 4.1 viser det miljøvurderede areal i forhold til råstofgraveområde Andholm samt områdernes status som afsluttet, aktiv og under ansøgning.

Figur 4.1. Det miljøvurderede areal og råstofgraveområde Andholm i Råstofplan 2016.

Det miljøvurderede areal er i figur 4.2 vist sammen med de eksisterende borer, som er beliggende nærmest arealet, grundvandspotentiale¹ og terrænkurver. Ansøger Nymølle Stenindustrier A/S har i 2017 udført en VVM-redegørelse for udvidelse af Andholm Grusgrav og heri indgår det miljøvurderede areal som en del af det samlede areal på 68,5 ha, som behandles i VVM-redegørelsen.

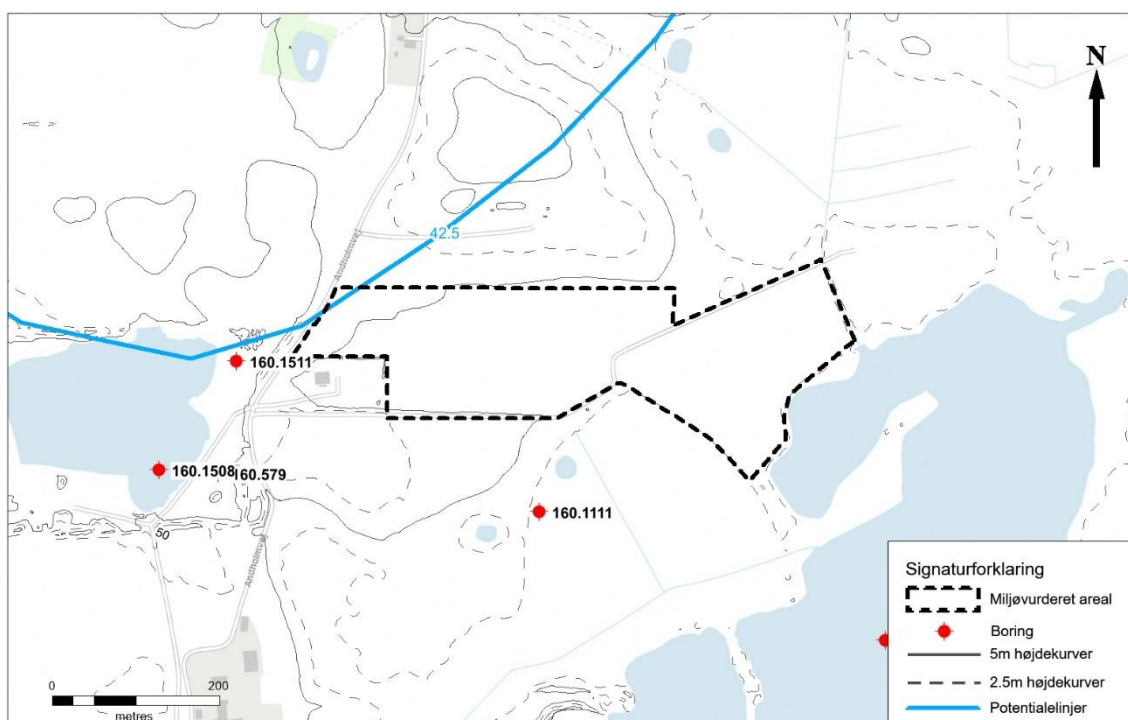
De eksisterende borer; DGU nr.: 160.1511, 160.579, 160.1508 og 160.1111 danner sammen med VVM-redegørelsen grundlag for vurdering af råstofressourcen i det miljøvurderede areal.

Det miljøvurderede areal er overordnet set forholdsvis jævnt og falder overordnet fra nordvest mod syd og sydøst fra kote ca. 47 DVR90 til kote ca. 43 DVR90. Der beskrives i VVM-redegørelsen, at der tidligere på dele af arealet har været gravet råstoffer over grundvandsspejlet, og ifølge Region Syddanmarks egne oplysninger er der tidligere gravet på hele det ansøgte areal. Terrænet afspejler dette forhold og kan bl.a. forklare den abrupte ændring i terrænet ned mod syd.

¹ Grundvandspotentialet for det øverste betydende grundvandsmagasin. Grundvandskortlægning af Røddekro-Aabenraa-Klipleve-området. Samlerapport. 2010.

De terrænære aflejringer i det ansøgte område viser i henhold til jordartskortet (1:25.000) smeltevandssand med forekomst af senglacialt smeltevandssand og -grus i den nordlige del af arealet og længst mod øst-sydøst. Såfremt hele arealet har været gravet tidligere, må man formode, at disse jordartsbeskrivelser ikke stemmer længere.

I de eksisterende borerer uden for det miljøvurderede areal er der i 2 af borerne, DGU nr. 160.1511 og 160.579, registreret et terrænnært vandspejl varierende mellem 1,32 og 3 m u.t. Af potentialekortet fremgår det, at grundvandets strømningsretning er sydøstlig, og at det ligger omkring kote 40 DVR90.

Figur 4.2. Det miljøvurderede areal med borerer uden for området, potentialelinjer¹ og terrænkurver.

I de eksisterende borerer er der lithologiske informationer i tre af de fire borerer, DGU nr. 160.1511, 160.1508 og 160.1111, mens 160.579 opgives som brønd.

Under et tyndt muldlag varierende mellem 0,4 og 1 meter beskrives der sandede, grusede og stenede aflejringer til mellem 10 og 14 m u.t., hvor der anbores moræneler. Aflejringerne består mod vest hovedsageligt af svagt gruset til gruset, mellem- til grovkornet smeltevandssandssand og smeltevandsgrus og -sten, mens materialet bliver mindre groft mod syd, idet laget med sten og grus aftager betydeligt fra 7-10 meter til 2 meter.

På baggrund af de eksisterende borerer og beskrivelsen af råstofferne i VVM-redegørelsen kan materialet anvendes til vej- og anlægsmaterialer som bundsikringsmateriale og stabilt grus og ligeledes anvendes til betonprodukter. Der foreligger dog hverken sigteanalyser, SE-analyser eller analyser for methylenblåt, hvilket er nødvendigt for med sikkerhed at kunne vurdere materialets anvendelighed. Ligeledes foreligger der ikke analyser til vurdering af materialets egnethed som tilslag til beton.

Råstofforekomsten er kun beskrevet overordnet i VVM-redegørelsen, ligesom der ikke er beskrevet gravedybde, og ellers kun ud fra de eksisterende borer, som er beliggende mellem ca. 70 og 200 meter fra det miljøvurderede areal.

Forslag		Sikkerhed
Andholm		
Areal (ha)	8,9	
Sand, grus og sten i alt (1000 m³)	1479	3
Grus og sten > 2 mm. i alt (1000 m³)	374	
Forekomstens dybde (m u.t.)	30 meter	3
Overjord	0 meter	3
Gravning under grundvandsspejl	Mindst 80 % af ressourcen ligger under grundvandsspejl, jf. VVM-redegørelsen	4
Anvendelse	Bundsikringsmateriale, stabilt grus og tilslag til beton	3
Forsyningspotentiale	Sønderjylland og Region Syddanmark	

Tabel 4.1. Råstofindvinding. Tabellen opsummerer forhold på arealet med væsentlig betydning for råstofindvinding. Tallet i højre kolonne angiver en vurdering af, hvor godt det pågældende forhold er dokumenteret. 0 betyder, at der ikke er dokumentation, 1 angiver, at forholdet kun i ringe grad er sandsynliggjort, mens 5 betyder, at forholdet er veldokumenteret.

Råstoffressourcen vurderes at udgøre ca. 1,5 mio. m³ sand, grus og sten. Heraf ca. 374.000 m³ grus og sten > 2 mm.

Der er i denne beregning taget hensyn til krav til skråninger mod naboarealer, veje mv.

5. Høring af berørte myndigheder

I perioden 21. august 2019 til 13. september 2019 er der gennemført en høring af berørte myndigheder af miljøscreeningen og afgrænsningen af miljørapportens indhold. Høringen er gennemført i overensstemmelse med miljøvurderingsloven.

Der er foretaget høring af Aabenraa Kommune, Miljøstyrelsen, Museum Sønderjylland som ansvarligt arkæologisk museum og Region Syddanmark som tilladelsesmyndighed på råstofområdet.

5.1 Aabenraa Kommune

Aabenraa Kommune anfører, at i forbindelse med råstofindvinding og relaterede aktiviteter skal det sikres, at der ikke kan ske erosion, nedskridning eller anden ødelæggelse af vandløbenes brinker. Kommunen oplyser endvidere, at den ikke er bekendt med forekomst af fredede eller beskyttede arter i eller i nærheden af det miljøvurderede areal, samt at det er kommunens vurdering, at forstyrrelsen ved råstofindvinding på det nye areal ikke vil have en negativ påvirkning på eventuelle Bilag IV-arter. Der er gjort et fund af strandtudse i 2012 i en råstofsø ca. 550 m sydvest for det miljøvurderede areal, men da der er adskillige oplagte opholdsområder mellem søen og det miljøvurderede areal, vurderer kommunen, at de nye aktiviteter ikke vil påvirke strandtudsens i negativ retning.

Kommunen vurderer at udpegning af det miljøvurderede areal som råstofgraveområde ikke vil være i strid med kommuneplanens udpegning af økologisk forbindelse, hvis vandløbet (Andholm Bæk) og dets bræmmer opretholdes.

I forhold til grundvand anfører kommunen et generelt ønske om, at der for området bliver stillet vilkår om efterbehandling til naturformål, fritidsformål eller ekstensivt landbrug og skovbrug uden brug af pesticider og gødningsstoffer.

5.2 Museum Sønderjylland

Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev oplyser, at de på baggrund af reliefkort og historiske luftfotos vurderer, at den vestlige del af det ansøgte areal er destrueret ved tidligere råstofindvinding, mens det ikke kan udelukkes, at der på den østlige del af det miljøvurderede areal kan findes bevarede fortidsminder.

Omkring det miljøvurderede areal er der registreret flere væsentlige fortidsminder – især gravhøje. Museet vurderer, at der er høj risiko for at støde på væsentlige, jordfaste fortidsminder ved anlægsarbejde inden for den østlige del af det miljøvurderede areal. Museet anbefaler derfor en frivillig forundersøgelse forud for anlægsarbejde inden for den østlige del af det miljøvurderede areal.

5.3 Miljøstyrelsen

Miljøstyrelsen har ikke indsendt bemærkninger i forbindelse med myndighedshøringen.

5.4 Region Syddanmark

Region Syddanmark præciserer til screening og afgrænsning af miljørapportens indhold i forhold til lys og refleksioner, at i hele vinterhalvåret kan der være tidspunkter, hvor der graves, når det er mørkt.

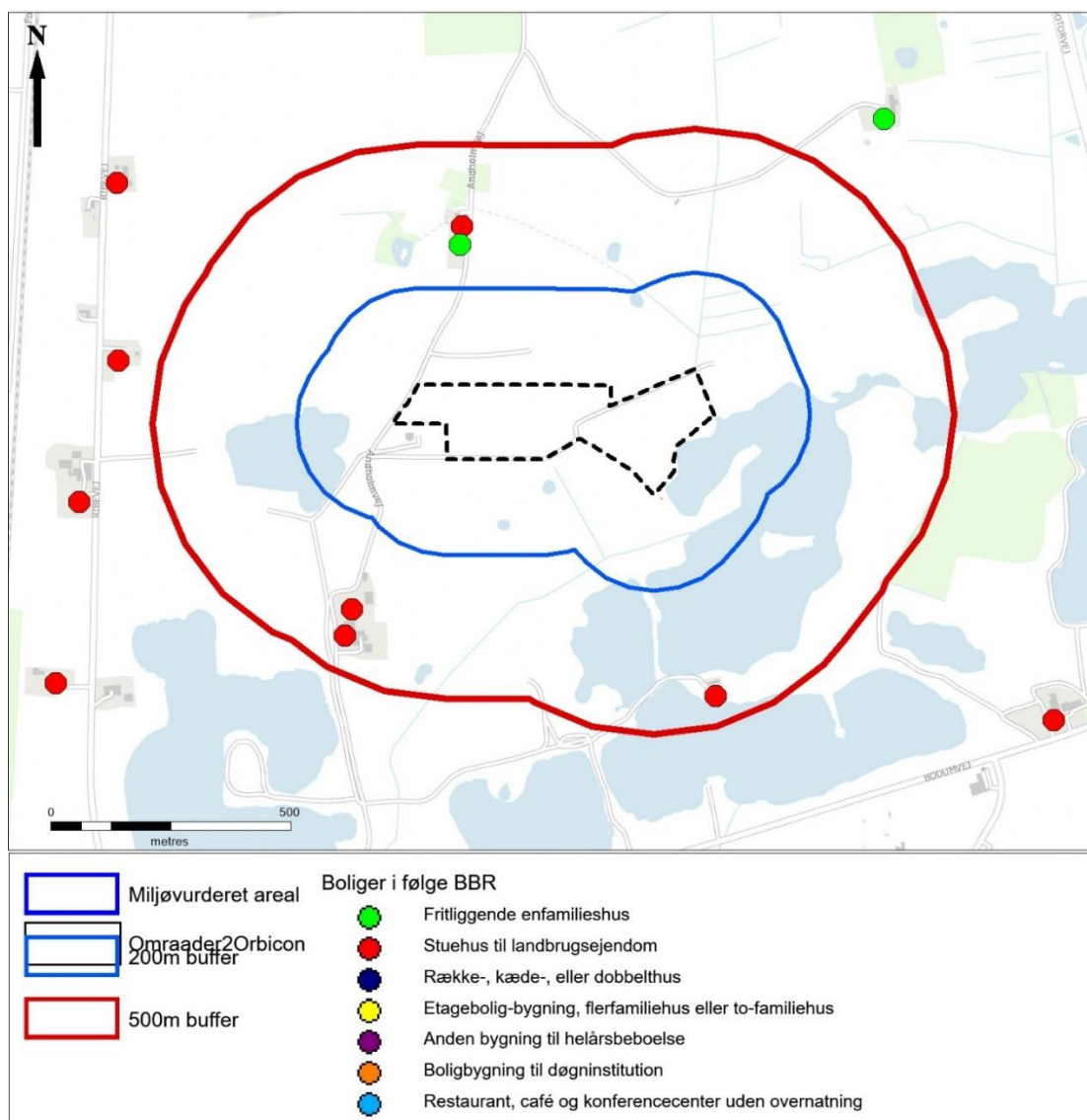
6. Miljøvurdering

Der foretages i det efterfølgende dels en beskrivelse af de eksisterende miljøforhold, dels en vurdering af de miljøforhold, som udlægget til råstofgraveområde potentielt kan medføre.

Datagrundlaget for miljøvurderingen udgøres af informationer fra forslagsstillere, tidligere miljøvurdering af området og tilgrænsende graveområde, samt en lang række forskellige temaer fra offentlige databaser. Det vurderes, at det materiale, der har været tilgængeligt som grundlag for udarbejdelse af miljøvurderingen, har været tilstrækkeligt til at foretage de nødvendige afvejninger og vurderinger.

6.1 Bebyggelse og infrastruktur

Der findes kun ganske lidt bebyggelse i området hhv. nord og syd for det miljøvurderede areal. Der er ingen beboelse inden for selve det miljøvurderede areal eller i en afstand af 200 meter fra arealet. Inden for en afstand af 500 meter forekommer 1 fritliggende enfamiliehus og 4 stuehuse til landbrugsejendomme, alle beliggende ud til Andholmvej.

Figur 6.1. Kort over boliger i henhold til BBR-registeret i nærheden af det miljøvurderede areal.

På Figur 6.1 fremgår det miljøvurderede areal med to afstandszoner på henholdsvis 200 og 500 meter. Inden for disse afstande er der en række forskellige boliger, se tabel 6.1.

	Inden for området	Antal - 200 meter	Antal - 500 meter
Fritliggende enfamiliehus	0	0	1
Stuehus til landbrugsejendom	0	0	4
Samlet antal boliger	0	0	5

Tabel 6.1. Antal boliger omkring det miljøvurderede areal.

6.1.1 Bebyggelse

Bebyggelse og beboere tæt på en råstofgrav kan potentielt blive påvirket af støj, idet alle maskiner og køretøjer i en råstofgrav udsender støj fra motorer. Derudover kan gravning og flytning af råstoffer medføre rystelser og impulsstøj.

Region Syddanmark vil i en eventuel råstofftilladelse stille vilkår for støj, støv og vibrationer med henblik på, at vejledende krav og retningslinjer skal overholdes inden for råstofgraven og således, at der tages højde for gener for omgivelserne. Nærmeste beboelser er beliggende knap 300 meter hhv. nord og syd for arealet. Der vil i en eventuel tilladelse blive stillet krav til indretning og drift af grusgraven således, at eventuelle negative påvirkninger kan afværges. Der foregår aktiv indvinding syd for det miljøvurderede areal, men idet inddragelsen af arealet vil ske gradvist, som andre arealer bliver færdiggravet, vurderes påvirkningen at være uændret. Dette redegøres der ligeledes for i VVM-redegørelsen, hvor støjberegninger viser, at de vejledende støjgrænser vil kunne overholdes med god margin. Miljøpåvirkningen i forhold til bebyggelse vurderes således at være mindre.

6.1.2 Trafik og transport

I forbindelse med selve råstofindvindingen vil maskiner og køretøjer i en råstofgrav samt ved transporten til og fra området udsende støj fra motorer, og maskiner og køretøjer kan forurene luften med især NOx og partikler, som kan påvirke menneskers sundhed. Indvindingen vil foregå i åbent land, hvor der vil ske en opblanding og stor fortynding af de udledte stoffer, og dermed vil luftkvaliteten ikke blive påvirket væsentligt.

Derudover kan flytning af råstoffer medføre rystelser og impulsstøj. Transporten til og fra området med tung trafik kan endvidere resultere i en mindsket trafiksikkerhed.

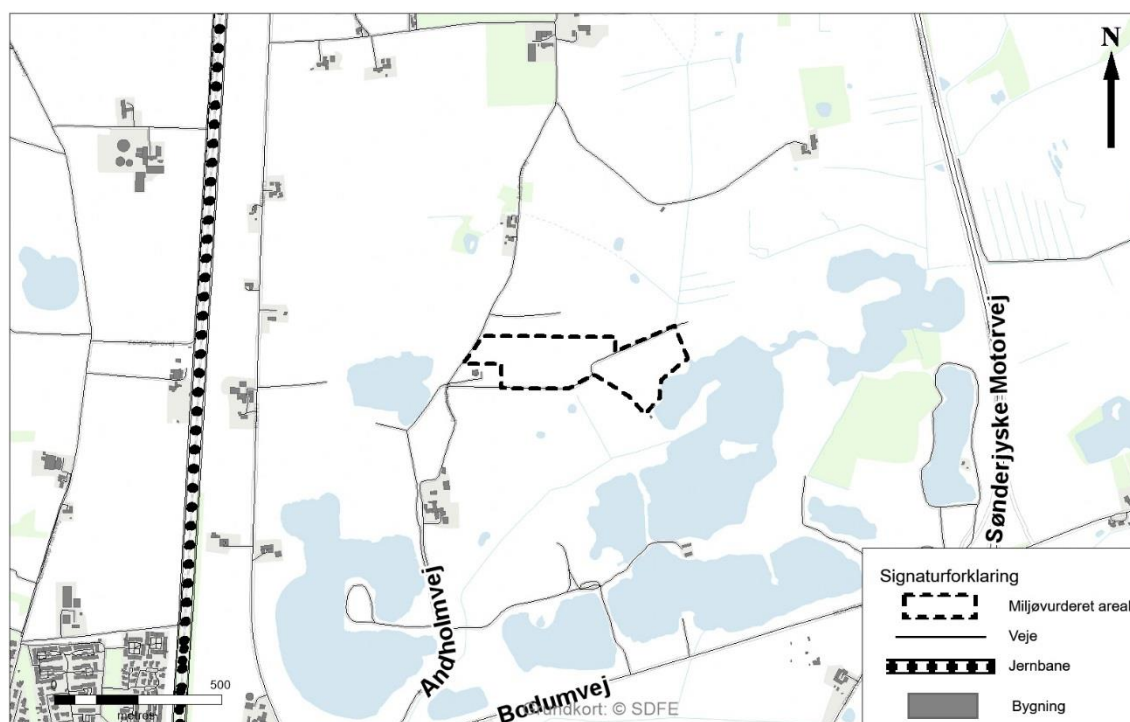
Disse er alle gener, som kan påvirke beboere tæt ved råstofgraven og transportvejene. Det miljøvurderede areal ligger op til Andholmvej i vest. Andholmvej er en del af Hærvejen, som især anvendes som cykel- og vandrerute. Da der er tale om bløde trafikanter, vil der være risiko for ulykker ved råstoftransport ad Andholmvej.

Det miljøvurderede areal kan lokalt indvirke på trafikafviklingen, trafikbelastningen eller støjen fra trafikken med tunge køretøjer i forbindelse med driften ved kørsel til og fra anlægget. Den trafikale påvirkning vurderes at være væsentlig, såfremt Andholmvej vil blive benyttet som vejadgang til

det miljøvurderede areal. Imidlertid gøres der i VVM-redegørelsen² rede for, at trafikken ikke vil benytte det lokale vejnet i en grad, som adskiller sig fra de eksisterende forhold. Dvs. at mindre lokalveje kun vil benyttes i det omfang, det drejer sig om lokale mål. Det vurderes derfor, at forslagsstiller vil benytte og forlænge den interne kørevej, som benyttes i den tilgrænsende råstofgrav mod syd således, at trafikken ledes direkte ud via Bodumvej i syd, og herfra videre til den Sønderjyske Motorvej. Dette kan dog ikke entydigt udledes af VVM-redegørelsen.

Den trafikale påvirkning som følge af råstofindvindingen i det miljøvurderede område vurderes derfor lokalt at medføre en uændret belastning med lastbiler i området, idet det drejer sig om samme indvinder, og vurderes derfor at være moderat.

Aabenraa Kommune vil i forbindelse med en eventuel indvindingstilladelse som vejmyndighed skulle give en tilladelse efter lov om offentlige veje og vil i den forbindelse kunne stille vilkår for afvikling af trafikken.

Figur 6.2. Kort over veje og bygninger i nærheden af det miljøvurderede areal.

² Nymølle Stenindustrier A/S, marts 2017: VVM-redegørelse for udvidelse af Andholm Grusgrav. Enbicon Aps.

6.1.3 Opsamling

Miljøemne	Sandsynlighed for miljøpåvirkning	Geografisk udbredelse af miljøpåvirkning	Påvirkningsgrad af omgivelserne	Varighed	Samlet vurdering
Bebyggelse	Mindre	Lokal	Lille	Midlertidig	Mindre
Trafik og transport	Mindre	Lokal	Mindre	Midlertidig	Moderat

Tabel 6.2. Samlet vurdering af miljøpåvirkning af bebyggelse og infrastruktur.

6.1.4 Mulige afværgeforanstaltninger

Der vurderes ikke at være behov for afværgeforanstaltninger i relation til bebyggelse. For at sprede trafikken i området, sker udkørsel i dag via både Andholmvej og Bodumvej. Vejadgang behandles som en del af den konkrete sagsbehandling ved en evt. ansøgning om tilladelse til råstofgravning.

Ved en konkret ansøgning kan der stilles vilkår for eksempelvis gravedybde og gravefelter mv i forbindelse med en evt. gravetilladelse. I gravetilladelsen indarbejdes desuden eventuelle vilkår, som er forudsat af tilladelser/dispensationer efter anden lovgivning end råstofloven.

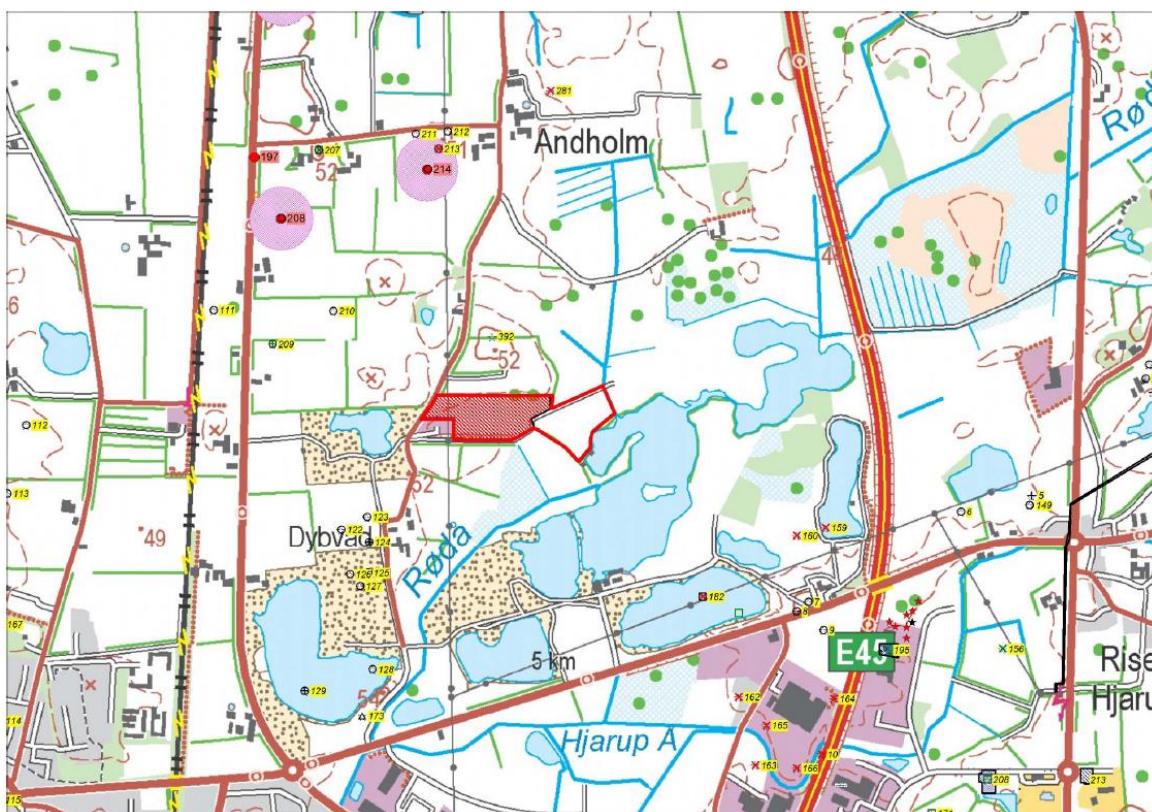
6.2 Landskab, kulturhistorie, fortidsminder og arkæologi

6.2.1 Arkæologi og fortidsminder

Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev oplyser, at de på baggrund af reliefkort og historiske luftfotos vurderer, at den vestlige del af det ansøgte areal er destrueret ved tidligere råstofindvinding, mens det ikke kan udelukkes, at der på den østlige del af det miljøvurderede areal kan findes bevarede fortidsminder.

Det miljøvurderede areal er placeret højt i terrænet og tæt ved vand. Museet oplyser, at man i forhistorisk tid foretrak netop en sådan beliggenhed, når man skulle anlægge sine bopladser og gravhøje. Omkring det miljøvurderede areal er der da også registreret flere væsentlige fortidsminder – især gravhøje. Til disse gravhøje må høre en eller flere bopladser, som må ligge i nærheden. På den baggrund vurderer museet, at der er høj risiko for at støde på væsentlige, jordfaste fortidsminder ved anlægsarbejde inden for den østlige del af det miljøvurderede areal, se figur 6.3. Museet anbefaler derfor en frivillig forundersøgelse forud for anlægsarbejde inden for den østlige del af det miljøvurderede areal. Forundersøgelsens resultater danner grundlag for en vurdering af, om arealet umiddelbart herefter kan frigives, eller om det vil være nødvendigt yderligere at foretage en egentlig arkæologisk udgravning.

Ifølge Region Syddanmarks egne oplysninger er der tidligere gravet på hele det ansøgte areal, se figur 4.1. Miljøpåvirkningen i forhold til arkæologi og fortidsminder vurderes derfor at være mindre.

Figur 6.3. Kort fra Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev visende det miljøvurderede areal med rød polygon. Den skraverede del af det miljøvurderede areal vurderes af museet at være destrueret og uden bevarede fortidsminder. Fredede fortidsminder er markeret med numre på rød baggrund. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med numre på gul baggrund.

6.2.2 Landskab

Geologi

Det miljøvurderede areal er omfattet af Aabenraa Kommunes udpegning af værdifulde geologiske områder. I Aabenraa Kommuneplan beskrives de geologiske interesser som områder, der har stor betydning for forståelsen af Danmarks geologi, og de processer og naturkræfter, som har skabt landet. Området ligger ikke inden for nationale geologiske interesseområder.

Det aktuelle geologiske interesseområde kaldes Vojens-Søst og omfatter en del af Hovedopholdslinjen for isens maksimale udbredelse i Danmark under den sidste istid Weichsel-istiden. Øst for Hovedopholdslinjen ses det kuperede landskab bestående af bl.a. morænebakker og dødislandskaber, mens der vest for Hovedopholdslinjen ses et næsten fladt landskab, som kun afbrydes af de spredte bakkeøer fra den næstsidsste istid Saale, se figur 6.4.

I kommuneplanen for Aabenraa Kommune skal byggeri og anlægsarbejder, tekniske anlæg, beplantning, kystsikring m.m. inden for områder udpeget som Værdifulde geologiske områder, søges udformet, så de understøtter landskabets dannelsesformer, og byggeri og anlægsarbejder, beplantning m.v., som kan sløre de geologiske landskabstræk, skal så vidt muligt undgås. Geologiske profiler af enestående og af særlig værdi i kystklinter og råstofgrave skal søges holdt åbne og tilgængelige.

De geologiske interesser i området vil blive påvirket ved indvinding af råstoffer. Der er gennem tid sket en betydelig landskabelig prægning af hele området øst, syd og vest for det miljøvurderede areal af tidligere og nuværende råstofindvinding både over og under grundvandsspejl.

Netop hele områdets beliggenhed tæt op ad Hovedopholdslinjen har bidraget til områdets gode råstoffer med generelt høje stenprocenter og har gjort området ved Rødekro til et attraktivt område for indvinding af råstoffer, som også de mange råstofsøer vidner om.

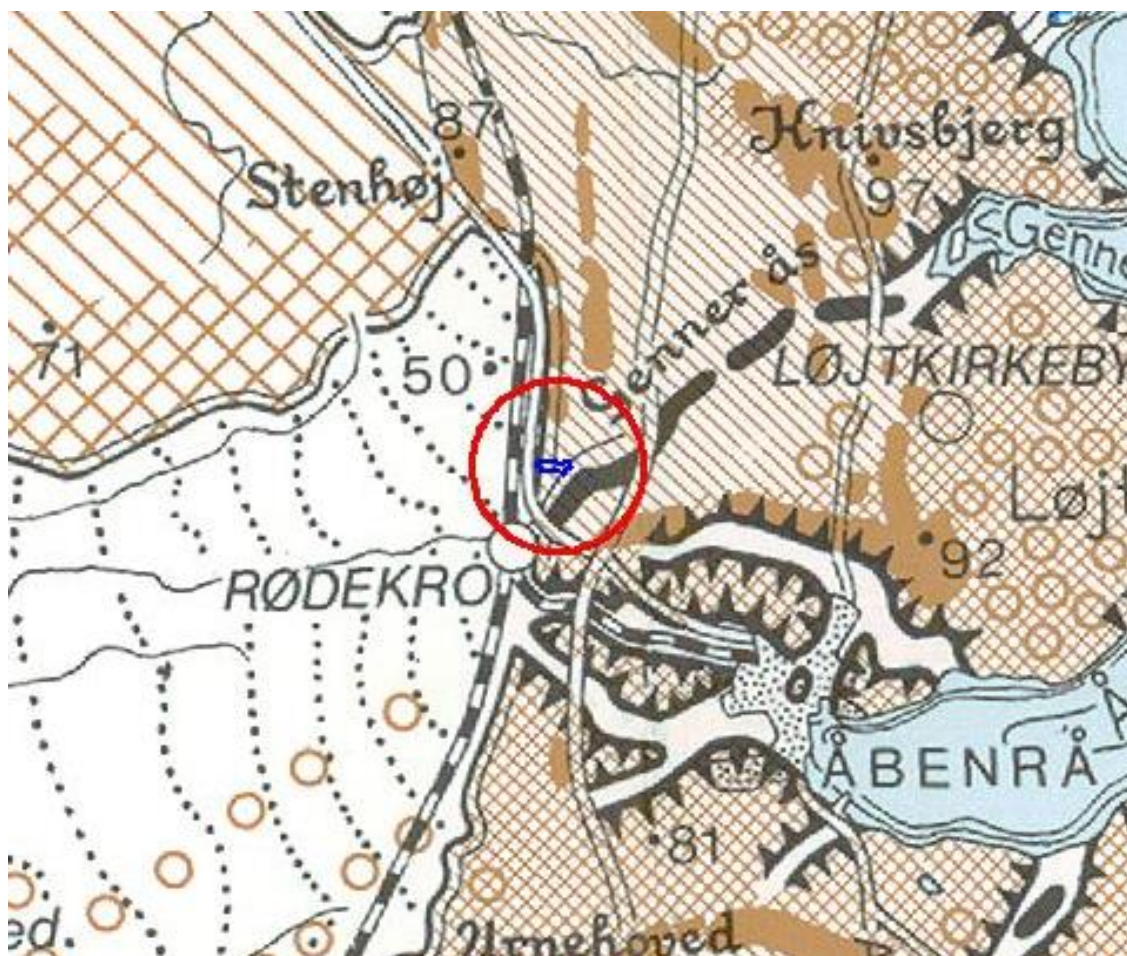
Det vurderes derfor, at det miljøvurderede areal vil blive præget af indvinding af råstoffer. Men idet hele området omkring i forvejen bærer tydeligt præg af mange års indvinding sammenholdt med, at området ikke er et nationalt geologisk interesseområde, vurderes den samlede påvirkning at være moderat for det miljøvurderede areal.

Det er Region Syddanmark, der i forbindelse med en evt. råstofansøgning stiller vilkår, der beskriver, hvordan landskabet efter endt gravning bliver efterbehandlet.

Landskab

Det miljøvurderede areal ved Andholm ligger uden for de i kommuneplanen for Aabenraa udpegede landskabelige interesseområder, og der findes ingen retningslinjer for landskabet i området.

Arealet ligger i et morænelandskab fra sidste istid med overvejende sandbund og ligger mellem Genner ås mod sydøst og hedesletten mod vest, se figur 6.4.

Figur 6.4. Udsnit af Per Smeds landskabskort. Det vurderede areal (markeret med blå med rød ring omkring) ligger på en moræneflade med overvejende sandbund.

Endvidere ligger arealet i et område mellem Ribevej og Sønderjyske Motorvej og mod syd Bodumvej og syd derfor byerne Lunderup Mark, Rødekro og industriområdet, Brunde. Arealets anvendelse er landbrug, men grænser mod øst til et tidligere graveområde og lige vest og syd for området er der pågående råstofgravning. Figur 6.5 viser det miljøvurderede areal set fra Andholmvej.

Figur 6.5. Det miljøvurderede areal set fra Andholmvej, vest for området.

Råstofgravning inden for det miljøvurderede areal vurderes ikke at være i strid med kommuneplanens retningslinjer vedrørende landskab. Den landskabelige påvirkning vurderes at være mindre, da der i forvejen er råstofindvinding i området, som afgrænses af hhv. Sønderjyske Motorvej mod øst og Ribevej mod vest. Den endelige visuelle påvirkning af landskabet vil afhænge af en konkret efterbehandlingsplan. Det forventes at området hovedsageligt efterbehandles til sø-arealer, ligesom i de tilstødende områder, da ressourcen primært findes under grundvandsspejlet. Det er Region Syddanmark, der i forbindelse med en evt. råstofansøgning stiller vilkår, der beskriver, hvordan landskabet efter endt gravning bliver efterbehandlet.

6.2.3 Opsamling

Miljøemne	Sandsynlighed for miljøpåvirkning	Geografisk udbredelse af miljøpåvirkning	Påvirkningsgrad af omgivelserne	Varighed	Samlet vurdering
Arkæologi og fortidsminder	Mindre	Lokal	Stor	Vedvarende	Mindre
Landskab	Stor	Lokal	Stor	Vedvarende	Moderat

Tabel 6.3. Samlet miljøpåvirkning af landskab, kulturhistorie, fortidsminder og arkæologi.

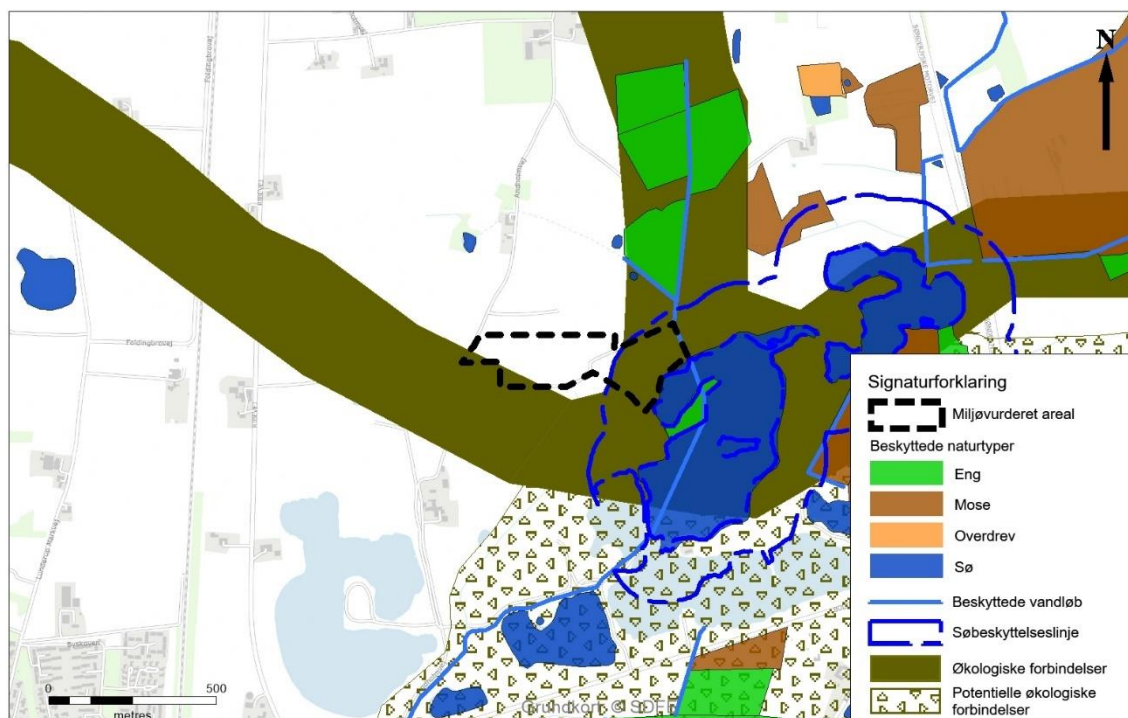
6.2.4 Mulige afværgeforanstaltninger

Der vurderes ikke at være behov for afværgeforanstaltninger i relation til landskab, fortidsminder og arkæologi.

Ved en konkret ansøgning kan der stilles vilkår for eksempelvis gravedybde og afstande mv i forbindelse med en evt. gravetilladelse. I gravetilladelsen indarbejdes desuden eventuelle vilkår, som er forudsat af tilladelser/dispensationer efter anden lovgivning end råstofloven.

6.3 Naturinteresser

Relevante naturinteresser og kommunale naturudpegninger er vist samlet på figur 6.6.

Figur 6.6. Kort over naturinteresser og kommunale naturudpegninger i nærhed af det miljøvurderede areal.

6.3.1 Natura 2000 og beskyttet natur

Beskyttet natur og arter

Det miljøvurderede areal udgøres af dyrket mark omgivet af levende hegn og HNV-værdien³ for arealet er lav (0-3). Indenfor arealets afgrænsning er der ikke forekomst af arealer, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttet natur (§3-beskyttelse). Mod øst grænser det miljøvurderede areal op til en større beskyttet sø og et §3-beskyttet vandløb (Andholm Bæk). Ændringer af §3-beskyttede arealers tilstand kræver dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Søen er en råstofgravesø, som er opstået i 1970'erne. Den har etableret en naturlig tilstand på nuværende tidspunkt. Aabenraa Kommune anfører i sit høringssvar, at der ved råstofindvinding på det miljøvurderede areal skal sikres en bræmme mellem søen og råstofindvindingen på minimum fem meter for at sikre, at der ikke opstår direkte kontakt mellem søen og råstofgraven. Vedrørende Andholm Bæk anfører Aabenraa Kommune, at vandløbets to-meter-bræmme skal

³ HNV – High Nature Value, vægter naturværdien af et areal ud fra 14 parametre, der spænder fra landskabsforhold og driftspraksis til forekomst af særlige arter. Et areal kan have en HNV-værdi på op til 13.

overholdes, og at det i forbindelse med meddelelse af en råstoftilladelse skal sikres, at der ikke kan ske erosion, nedskridning eller anden ødelæggelse af vandløbenes brinker.

En række plante- og dyrearter er i medfør af habitatdirektivets bilag IV særligt beskyttede (bilag IV-arter). Beskyttelsen gælder såvel indenfor som udenfor Natura 2000-områderne, dvs., at der ikke må gives tilladelser eller vedtages planer m.v., der kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter, i deres naturlige udbredelsesområder. For bilag IV-planter gælder, at bestande ikke må reduceres eller deres levesteder forringes uanset hvilket livsstadie de befinder sig i. Derudover skal der tages hensyn til forekomsten af fredede eller sjældne og truede planter og dyr opført på den danske rødliste.

Der er foretaget databasesøgning efter forekomst af bilag IV-arter, fredede arter og rødlistede arter indenfor de miljøvurderede områder. Der er søgt i databaserne Naturdata (Danmarks Miljøportal) og Naturbasen (Danmarks Fugle og Natur). Der er ikke registreret forekomster af bilag IV-arter eller andre fredede, rødlistede eller sjældne plante- eller dyrearter inden for det miljøvurderede areal.

Det miljøvurderede areal ligger indenfor det naturlige udbredelsesområde for en række bilag IV-arter⁴. Det omfatter: flere arter af flagermus, markfirben samt stor vandsalamander og spidssnudet frø.

Der vurderes ikke at være egnede levesteder for bilag IV-arter indenfor det miljøvurderede areal, da arealet alene anvendes til landbrug. De omgivende læhegn kan have funktion som ledelinjer for områdets flagermus, og der kan være bilag-IV-padder i de nærliggende enge og vandhuller. Da der er tale om et landbrugsareal, og der ikke er oplagte overvintringslokaliteter og tilsvarende i umiddelbar nærhed, vurderes det, at arealet ikke er attraktivt for markfirben, som er særligt knyttet til lysåbne sandede lokaliteter.

Aabenraa Kommune oplyser i sit høringssvar, at der er gjort fund af strandtudse i 2012 i en råstofsø ca. 550 meter sydvest for det miljøvurderede areal. Kommunen anfører, at strandtudsens er i stand til at vandre mere end én km, men da der er adskillige oplagte opholdsområder mellem søen og det miljøvurderede areal, vurderes det, at de nye aktiviteter ikke vil påvirke strandtudsens i negativ retning. Aabenraa Kommune oplyser desuden, at der ikke er kendskab til fund af arter af dyr og planter med anden beskyttelse eller fredning i området, men selve området og naturområderne nær området kan rumme plante- og dyreliv, der er beskyttet.

På det foreliggende grundlag vurderes det, at risikoen for miljøpåvirkning af bilag IV-arter er ubetydelig. Det er ikke muligt at vurdere de helt konkrete påvirkningsfaktorer, da der ikke foreligger en konkret grave- og efterbehandlingsplan, og da de konkrete forhold vedrørende forekomsten af plante- og dyrearter, herunder bilag IV-arter, kan ændre sig inden en ansøgning om gravetilladelse foreligger. Forekomst af bilag IV-arter og risiko for negative påvirkninger af deres levesteder skal derfor altid vurderes nærmere og evt. undersøges forud for, at en råstoftilladelse gives.

⁴ Søgaard, B. & Asferg, T. (red.) 2007: Håndbog om arter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. – Faglig rapport fra DMU nr. 635. 226 s. <http://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>

Råstofgravning kan ved efterbehandling til natur, medføre nye levesteder for bl.a. bilag IV-arter og bedre økologiske forbindelser.

Natura 2000-områder

Nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 2,4 km syd for det miljøvurderede areal. Det er Natura 2000-område N96 "Bolderslev Skov og Uge Skov", som udgøres af Habitatområde H85, ca. 2,4 km syd for området. Nærmeste Fuglebeskyttelsesområde og Ramsarområde er Lillebælt, Ramsarområde R15 og Fuglebeskyttelsesområde F47, som ligger ca. 20 km nordøst for det miljøvurderede areal.

Tilladelser til aktiviteter i eller uden for Natura 2000-områder må ikke skade de arter eller naturtyper, som området er udpeget for. Derfor skal der foretages en vurdering af, om vedtagelse af Forslag til Råstofplan 2020, med udlægning af det miljøvurderede areal, i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan have en væsentlig negativ påvirkning på de arter og naturtyper, som Natura 2000-områderne er udpeget for at bevare.

Natura 2000-området har et areal på 154 hektar og er udpeget for kalkrige og næringsrige søer, en række forskellige skovtyper samt stor vandsalamander. Området er desuden et af de meget få danske levesteder for bjergsalamander. Udpegningsgrundlaget er vist på figur 6.7, som er fra Natura 2000-plan 2016-2021.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 85		
Naturtyper:	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Bøg på mor med kristtorn (9120)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Stor vandsalamander (1166)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Figur 6.7 Udpegningsgrundlag for det nærmest liggende Natura 2000 område.

Råstofgravning i det miljøvurderede areal kan medføre påvirkninger af grundvandsstanden i et begrænset område i og omkring graveområdet. På grund af afstanden til Natura 2000-området kan det afvises, at råstofindvindingen vil kunne påvirke naturtyper eller arter på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag, eller Natura 2000-områdets integritet.

Det vurderes desuden, at emissioner af kvælstofoxider fra graveaktiviteterne vil være begrænsede og lokale og derfor ikke vil medføre målbare forøgelser af luftens indhold af kvælstofoxider i Natura 2000-området.

6.3.2 Kommunal naturudpegning

Den sydøstlige og vestlige del af området er udpeget som økologisk forbindelse. Ifølge kommuneplanen må ændringer i arealanvendelsen indenfor disse områder, ikke i væsentlig grad forringe det vilde dyre- og plantelivs spredningsmuligheder. Dyr og planter mulighed for spredning gennem det miljøvurderede areal vil være væsentligt forringet, mens der er

råstofindvinding på arealet. Aabenraa Kommune anfører i sit høringssvar, at eftersom vandløbet og dets bræmmer opretholdes, så spredningsmulighederne ikke forringes, og selve graveaktiviteterne er af midlertidig karakter, vurderes det, at udvidelsen af råstofområdet ikke vil være i strid med udpegningen. Den langsigtede påvirkning vurderes at være neutral ved efterbehandling til landbrug og positiv, hvis der efterbehandles til natur.

6.3.3 Beskyttelseslinjer

Den østlige tredjedel af det miljøvurderede arealer ligger inden for søbeskyttelseslinje. Indenfor søbeskyttelseslinjen må der ikke uden dispensation fra kommunen foretages terrænændringer.

Formålet med sø- og åbeskyttelseslinjen er at sikre søer og åer som værdifulde landskabselementer og som levesteder og spredningskorridorer for plante og dyreliv. Væsentlige terrænændringer vurderes at være midlertidige ved for eksempel oplag af muld og overjord i volde, hvilket kan medføre negativ påvirkning af søen som landskabselement og funktion som spredningskorridor, mens efterbehandling til natur kan være i overensstemmelse med beskyttelseslinjens formål. Der vurderes at være risiko for en mindre miljøpåvirkning.

6.3.4 Opsamling

Miljøemne	Sandsynlighed for miljøpåvirkning	Geografisk udbredelse af miljøpåvirkning	Påvirkningsgrad af omgivelserne	Varighed	Samlet vurdering
Beskyttet natur	Lille	Lokal	Ingen	Midlertidig/mellemlang sigt	Ingen/ubetydelig
Bilag IV-arter mv.	Lille	Lokal	Lille	Midlertidig/mellemlang sigt	Ingen/ubetydelig
Natura 2000	Meget lille	Regional	Lille	Midlertidig/mellemlang sigt	Ingen/ubetydelig
Kommunal naturudpegning	Lille	Lokal	Ingen	Midlertidig/mellemlang sigt	Ingen/ubetydelig
Beskyttelseslinjer	Mindre	Lokal	Mindre	Midlertidig/mellemlang sigt	Mindre

Tabel 6.4. Samlet miljøpåvirkning af naturinteresser.

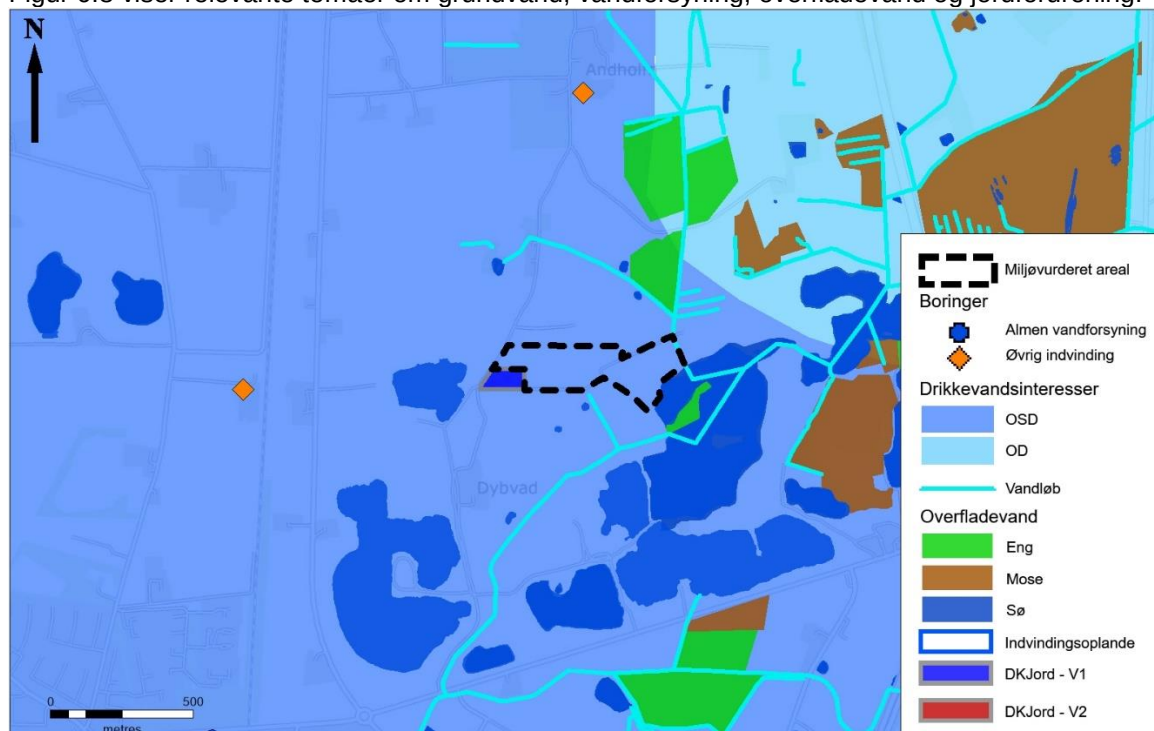
6.3.5 Mulige afværgeforanstaltninger

Der vurderes ikke at være behov for afværgeforanstaltninger i relation til naturinteresser.

Ved en konkret ansøgning kan der stilles vilkår for eksempelvis gravedybde, -afstande og gravefelter mv i forbindelse med en evt. gravetilladelse. I gravetilladelsen indarbejdes desuden eventuelle vilkår, som er forudsat af tilladelser/dispensationer efter anden lovgivning end råstofloven.

6.4 Vandmiljø

Figur 6.8 viser relevante temaer om grundvand, vandforsyning, overfladevand og jordforurening.

Figur 6.8. Drikkevandsinteresser, boringer, overfladevand og jordforurening.

6.4.1 Grundvand og vandforsyning

Det miljøvurderede areal ligger i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), men uden for indvindingsopland til almen vandforsyning.

Det miljøvurderede område er ikke udpeget som nitrattfølsomt indvindingsområde og derfor heller ikke som indsatsområde. Det primære grundvandsmagasin må på den baggrund være kortlagt til lille sårbarhed overfor nitrat og dermed påvirkning fra terræn. I statens grundvandskortlægningsrapport⁵ er der også angivet et betydeligt (> 50 meter) dæklag over det primære magasin.

Nærmeste registrerede aktive vandforsyningsboring er en privat husholdningsboring, DGU nr. 160.1096, beliggende ca. 750 meter nordøst for området. Endvidere er der en markvandingsboring, DGU nr. 160.770, ca. 520 meter sydvest for området. Boringen er dog tilknyttet et anlæg, der ikke er aktivt. Endelig er der en markvandingsboring ca. 775 meter mod nordvest, DGU nr. 160.677. Heller ikke den boring er tilknyttet et aktivt anlæg, men der er indvundet 20.000 m³ i 2018, men ellers er der ikke indberettet nogen indvinding siden 1995.

De geologiske forhold i området er generelt komplekse, med en kvartær lagserie af varierende tykkelse bl.a. pga. af meget varierende dybde til prækvartær overfladen, der er præget af relativt smalle, men ret dybe begravede dale, som krydser gennem området i primært øst-vestlige og nordøst-sydvestlige retninger. Endvidere optræder hovedopholdslinjen og markante randmorænestrøg i området samt et netværk af tunneldale mellem Rødekro og Aabenraa Fjord.

⁵ Grundvandskortlægning af Rødekro-Aabenraa- Kliplev-området. Samlerapport. Miljøcenter Ribe

Det er således vanskeligt at afgrænse et entydigt primært grundvandsmagasin og et terrænnært magasin, men overordnet udgøres det primære magasin af nedre kvartære magasin og dybere prækvartære magasin.

Det miljøvurderede område ligger tæt ved et vandskel, hvor grundvandet strømmer hhv. mod sydøst mod Aabenraa Fjord eller mod sydvest. I statens kortlægningsrapport⁴ er der vist et potentiale for det "øverste betydende grundvandsmagasin". Det miljøvurderede område vurderes at ligge, hvor grundvandet strømmer mod sydvest, mod fjorden. Potentialet er beliggende omkring kote 42 DVR90, hvilket er i overensstemmelse med vandspejlet i de vurderede boringer.

Terrænet i området er beliggende i kote 45-46 DVR90 længst mod vest men falder hurtigt til omkring kote 44 og videre til 43 i den østlige del af området. I forhold til det forventede vandspejl omkring kote 42 DVR90, ligger langt hovedparten af råstofressourcen under vandspejl.

Råstofindvinding er ikke i sig selv en forurenende proces og råstofgravning kan ifølge Miljøstyrelsen sammenlignes med risikoen for forurening af grundvandet i forbindelse med den uregulerede risiko for grundvandsforurening i forbindelse med jordbehandling med tunge maskiner i landbruget.

Det gælder generelt, at fjernelse af overjorden medfører forøget sårbarhed af grundvandet over for både nitrat og pesticider, men i indvindingsfasen tilføres der ikke nitrat og pesticider. Da den umættede zones tykkelse vil være mindsket efter indvindingen, vil den infiltrerende nedbør hurtigere nå grundvandsspejlet, og sårbarheden af det øvre grundvand vil derfor som regel være større efter råstofindvinding, end før indvindingen begyndte. Det skal dog understreges, at der vurderes at være et betydeligt dæklag af ler under det bortgravede sand og grus, hvorfor beskyttelsen og dermed sårbarheden af det primære magasin ikke ændres nævneværdigt. Effekter af gravning under grundvandsspejl er belyst i Miljøstyrelsens projekt nr. 526⁶, hvor det konkluderes, at der generelt ikke ses egentlige sænkninger i og omkring råstofgrave efter længere tids gravning.

I de fleste tilfælde vil råstofindvinding over eller under vandspejlet have ingen eller kun små kvalitative påvirkninger af grundvandet⁷. De væsentligste risici i selve indvindingsfasen består i tilløb af forurenede vand fra naboarealer og muligheden for pyritoxidation med deraf følgende frigivelse af sulfat, forsuring af grundvandet, frigivelse af nikkel og arsen samt frigivelse af jern og/eller okkerudfældning.

I sit hørings svar har Aabenraa Kommune anført, at såfremt der skal graves i området er det kommunens ønske, at gravearbejder efterbehandles til naturformål, fritidsformål eller ekstensivt landbrug og skovbrug uden brug af pesticider og gødningsstoffer. Da en stor del af råstofressourcen findes under grundvandsspejlet, og da der ikke forekommer overjord i området, forventes der at blive efterbehandlet til natur i form af en stor gravesø, og råstofgravning vil derfor medføre, at tilførslen af pesticider og gødningsstoffer ophører indenfor det miljøvurderede areal.

⁶ Følgevirkning af råstofgravning under grundvandsspejlet. Miljøprojekt nr. 526. Miljøstyrelsen 2000.

⁷ Råstofindvindings kvalitative påvirkning af grundvand, Teknisk Notat. Udarb. for Region Syddanmark. Grontmij, 2012.

Bortgravning af råstofforekomsten vurderes kun i meget begrænset omfang at ændre på sårbarhedsvurderingen af det primære grundvandsmagasin, da det beskyttende dæklag af moræneler over magasinet vurderes at være til stede under råstofferne.

De mulige husholdningsboringer syd for området vurderes at være beliggende i så stor afstand fra det miljøvurderede areal, at der ikke er risiko for påvirkning af vandspejlet ved indvinding under grundvandsspejl i det miljøvurderede område.

6.4.2 Overfladevand

Umiddelbart vest for det miljøvurderede område er et større naturbeskyttet område i form af en større sø, der udgøres af et tidligere graveområde. Søens vandspejl er omkring kote 41,5 DVR90. Der er sandsynligvis hydraulisk kontakt mellem søen og det terrænnære grundvandsmagasin, som hovedparten af råstofforekomsten findes i.

Andholm Bæk løber umiddelbart øst for det miljøvurderede område. Der er muligvis hydraulisk kontakt mellem vandløb og det terrænnære grundvandsmagasin.

En eventuel påvirkning af sø og vandløb vurderes at kunne imødegås dels ved at holde afstand til sø og vandløb således, at der opretholdes en bræmme mellem sø/vandløb og graveområde, dels ved at der ved opstart af indvinding under grundvandsspejl i nærheden af søen kun bortgraves moderate mængder ad gangen, hvorved risiko for påvirkning af grundvandsspejlet minimeres mest muligt.

6.4.3 Jordforurening

Umiddelbart grænsende op til det sydvestlige hjørne af det miljøvurderede område er der en V1 kortlagt lokalitet, dvs. en lokalitet, der muligvis er forurenede. Lokaliteten har nr. 529-40186.

Et areal betegnes som kortlagt på vidensniveau 2, hvis der er tilvejebragt en faktisk viden om jordforurening på arealet. Jord, der flyttes fra et område, der er V1 eller V2 kortlagt, eller områdeklassificeret, er anmeldelsespligtig. Flytning af jord fra kortlagte arealer skal ske i henhold til jordflytningsbekendtgørelsens regler, hvorved det sikres, at der ikke sker yderligere påvirkning af miljøet.

Da grundvandsstrømningen er i sydøstlig retning, vurderes der ikke at være risiko for, at råstofindvinding i det miljøvurderede område vil kunne medføre forureningsspredning fra lokaliteten.

6.4.4 Opsamling

Miljøemne	Sandsynlighed for miljøpåvirkning	Geografisk udbredelse af miljøpåvirkning	Påvirkningsgrad af omgivelserne	Varighed	Samlet vurdering
Grundvand og vandforsyning	Lille	Lokal	Lille	Midlertidig	Ingen / ubetydelig
Overfladevand	Mindre	Lokal	Mindre	Midlertidig	Moderat
Jordforurening	Lille	Lokal	Lille	Midlertidig	Ingen / ubetydelig

Tabel 6.5. Samlet påvirkning af vandmiljø.

6.4.5 Mulige afværgeforanstaltninger

Der vurderes ikke at være behov for afværgeforanstaltninger i forhold til vandmiljø.

Ved en konkret ansøgning kan der stilles vilkår for eksempelvis gravedybde og gravefelter mv i forbindelse med en evt. gravetilladelse. I gravetilladelsen indarbejdes desuden eventuelle vilkår, som er forudsat af tilladelser/dispensationer efter anden lovgivning end råstofloven.

6.5 0-alternativ

0-alternativet udgør den sandsynlige udvikling, hvis udlægget ikke gennemføres, og der dermed ikke bliver mulighed for råstofindvinding i området. Hermed vil området henligge, som det ser ud i dag.

For den regionale råstofplanlægning betyder det, at Regionsrådet skal finde råstoffer andre steder inden for samme geografiske område. Regionsrådet foretager løbende kortlægning efter råstofforekomster, og forslag til nye indvindingsområder vil blive fremlagt i kommende revisioner af råstofplanen eller som tillæg til en gældende råstofplan.

I forbindelse med den samlede miljøvurdering af Forslag til Råstofplan 2020 vil der blive taget stilling til forskellige alternative områder til råstofforsyning.

6.6 Kumulative effekter

Der er tale om en udvidelse/fortsættelse af råstofindvinding til et eksisterende råstofgraveområde. Det forventes, at den eksisterende råstofindvinding afvikles efterhånden som råstofferne indvindes og graven efterhånden efterbehandles, hvorfor de samlede miljøpåvirkninger ikke forventes at øges væsentligt. Den samlede tunge trafik inden for lokalområdet vurderes derfor heller ikke at øges væsentligt. Der er ikke identificeret øvrige projekter, der kan have kumulativ effekt med udlægningen af råstofgraveområdet.

7. Overvågning af væsentlige miljøpåvirkninger

Ifølge miljøvurderingsloven skal miljørapporten beskrive, hvordan Region Syddanmark vil overvåge de væsentlige miljøpåvirkninger af planen.

Udlæg af råstofgraveområde Andholm vil ikke i sig selv bevirke ændringer i miljøtilstanden for områderne. Det sker først, efter der er meddelt en råstoftilladelse, og ansøger har startet aktiviteterne. Det vurderes, at der ikke er behov for særlig overvågning af planens miljøpåvirkninger, idet kommunens eksisterende overvågning af miljøforhold sammen med regionens tilsyn i forbindelse med en eventuel senere gravetilladelse vurderes at være tilstrækkeligt.

Bilag 1

Miljøscreening og afgrænsning af miljørapportens indhold.

Miljøscreening

Forslag til Råstofplan 2020

Region Syddanmark

Muligt råstofgraveområde Andholm – Aabenraa Kommune

Udarbejdet august 2019

Udgiver Region Syddanmark
 Regional Udvikling, Miljø og Råstoffer
 Damhaven 12, 7100 Vejle
 www.regionsyddanmark.dk

August 2019

Gennemført af: Orbicon A/S

Indhold

1. Baggrund for miljøscreeningen.....	3
1.1 <i>Proces for udarbejdelse af Råstofplan 2020</i>	<i>3</i>
2. Miljøscreening.....	5
2.1 <i>Kumulative effekter</i>	<i>14</i>
2.2 <i>Sammenfatning</i>	<i>14</i>

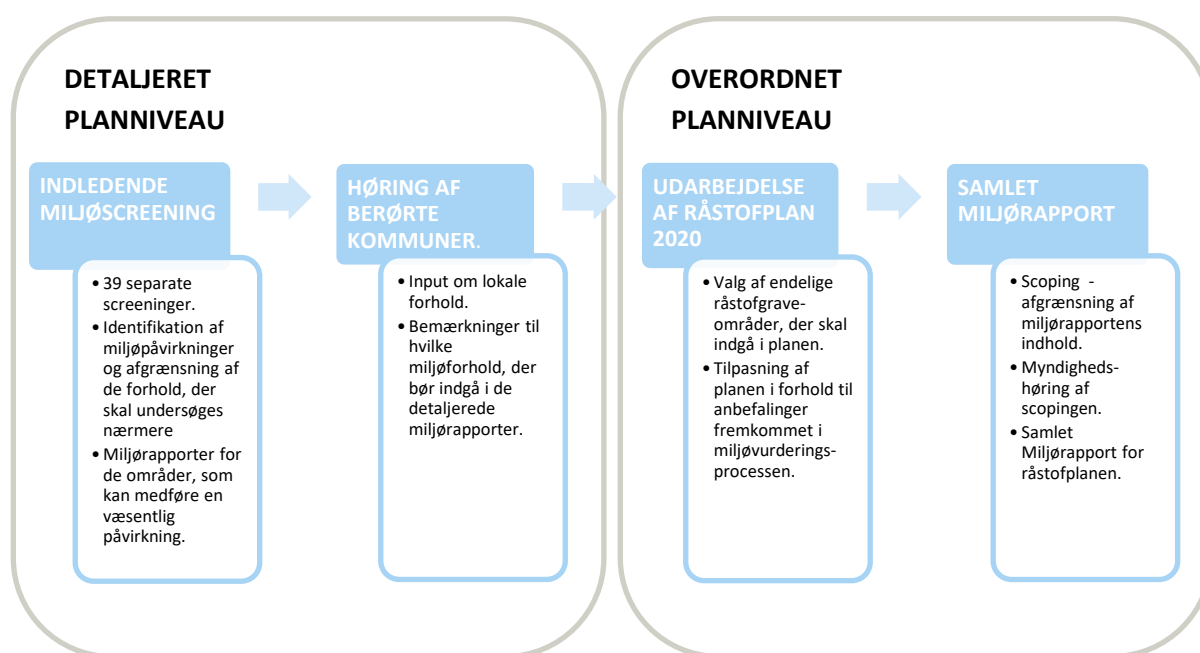
1. Baggrund for miljøscreeningen

1.1 Proces for udarbejdelse af Råstofplan 2020

Region Syddanmark har påbegyndt udarbejdelsen af forslag til Råstofplan 2020. Udarbejdelsen er startet med en indkaldelse af ideer og forslag i perioden 4. februar 2019 til 1. april 2019. På baggrund af de indkomne forslag og Region Syddanmarks egne forslag er der stillet forslag om i alt 39 nye råstofgraveområder.

Region Syddanmark skal i forbindelse med revisionen af råstofplanen vurdere råstofplanens indvirkning på miljøet. Dette sker i medfør af § 8 i lov om miljøvurdering af planer og programmer (jf. LBK nr. 1225 af 25. oktober 2018).

Miljøvurderingen foretages på to niveauer – et **detaljeret planniveau** (påvirkningen fra hvert råstofgraveområde) og et **overordnet planniveau** (Råstofplanens samlede betydning for miljøet, herunder overordnede miljømål og anden gældende planlægning), som illustreret nedenfor.

Figur 1 Illustration af proces for udarbejdelse af Råstofplan 2020.

1.1.1 Detaljeret planniveau

Indledende miljøscreening

Miljøscreeningen er del af den indledende proces, der er sat i gang i forbindelse med

udarbejdelse af Råstofplan 2020. For at sikre, at der allerede på et tidligt stadie af planlægningen tages højde for de miljømæssige konsekvenser ved realisering af planen, gennemføres i alt 39 miljøscreeninger for hvert af de foreslåede råstofgraveområder.

Screeningerne har til formål at identificere potentielle miljøpåvirkninger ved udnyttelse af råstofressourcerne i det pågældende område. Med baggrund i screeningen besluttet det dels, om råstofområdet skal indgå i den nye råstofplan, dels hvilke miljøforhold, der skal undersøges nærmere i den efterfølgende miljørapport.

Screeningen er gennemført for en række emner, der fremgår af miljøvurderingsloven, og for hvert emne er der foretaget en vurdering af sandsynligheden for, at planen medfører en miljøpåvirkning, og efterfølgende er der taget stilling til væsentligheden heraf.

Høring af berørte kommuner

Kommunerne høres i forbindelse med udarbejdelse af de indledende miljøscreeninger, med henblik på at indhente lokal viden om de områder, som ligger inden for kommunen. Derudover er det formålet at indhente bemærkninger til valg af miljøforhold, som skal behandles yderligere i de detaljerede miljørapporter.

Detaljerede miljørapporter

Der udarbejdes detaljerede miljørapporter for hvert af de råstofgraveområder, som i miljøscreeningerne er vurderet at kunne medføre væsentlige miljøpåvirkninger.

Hvis et råstofgraveområde er vurderet ikke at medføre væsentlige miljøpåvirkninger, vil området fortsat indgå i den samlede miljørapport, så det sikres, at eventuelle konflikter med overordnede planer samt kumulative effekter vurderes for alle områder omfattet af planen.

1.1.2 Overordnet planniveau – samlet miljøvurdering af Råstofplan 2020

Afgrænsning

Indledningsvis skal der udføres en afgrænsning af selve miljørapporten. Afgrænsningen fastlægger således, hvad der skal undersøges i miljørapporten, og hvilket niveau det skal ske på. Der tages udgangspunkt i de udførte miljøscreeninger og suppleres med en analyse af de overordnede planlægnings- og miljøforhold.

Høring af berørte myndigheder

Afgrænsningen sendes i høring hos berørte myndigheder gennem en generel henvendelse om indholdet i miljøvurderingen af Råstofplan 2020. Høringssvarene opsamles i den samlede miljørapport, hvor der bl.a. redegøres for, hvordan høringsfasen har haft indflydelse på afgrænsningen af miljørapporten.

Miljørapport

Den samlede miljørapport vil både omfatte vurderinger af miljøpåvirkninger på lokalt niveau for hvert råstofområde, som identificeret i de indledende miljøscreeninger, og vurderinger på det overordnede planlægningsmæssige niveau.

2. Miljøscreening

Nedenfor vurderes de potentielle miljøpåvirkninger ved råstofgraveområdet.

Miljøemne	Ikke relevant	Forhold, der bør vurderes	Forhold der ikke vurderes yderligere	Begrundelser/Bemærkninger
Befolkning og sundhed				
Støjpåvirkning		X		Indvinding af råstoffer vil resultere i en støjpåvirkning i området, både fra selve gravearbejdet og fra transport af materiale i råstofgravens driftsperiode. I en eventuel gravetilladelse vil der blive fastsat vilkår for støj, hvor der tages højde for den konkrete placering af graveområdet i forhold til støjfølsomme områder, herunder beboelse. Der er 0 boliger i en afstand af 200 m Der er 4 boliger i en afstand af 500 m
Sundhedstilstand			X	Råstofgravning i området vurderes ikke at påvirke menneskers sundhed, forudsat at de fastsatte krav i en eventuel gravetilladelse overholdes – disse omfatter bl.a. vilkår, der regulerer forhold som

Miljøemne	Ikke relevant	Forhold, der bør vurderes	Forhold der ikke vurderes yderligere	Begrundelser/Bemærkninger
				grundvandsbeskyttelse, driftstider, støj, skrænthældninger og udkørselsforhold.
Svage grupper	X			Råstofgravning i området vurderes ikke at påvirke svage grupper.
Friluftsliv / Rekreative interesser			X	Området anvendes til landbrugsmæssige formål. Råstofgravning i området vurderes ikke at medføre væsentlige påvirkninger på de rekreative interesser. Der er ikke udpeget rekreative interesser i området i kommuneplanen
Brand, eksplosion, giftpåvirkning	X			
Vindmølleområder ift. støjbelastning			X	Der er ingen vindmøller indenfor 1 km.
Naturinteresser				
Nærliggende Natura 2000 områder		X		Nærmeste Natura 2000 område er Bolderslev Skov og Uge Skov (Natura 2000-område nr. 96, Habitatområde H85), ca. 2,4 km syd for området.
Andre internationale beskyttelsesområder (Ramsar)		X		Lillebælt (Natura 2000 område nr. 112, Ramsarområde nr. 15) er nærmeste ramsarområde, ca. 20 km nordøst for området.

Miljøemne	Ikke relevant	Forhold, der bør vurderes	Forhold der ikke vurderes yderligere	Begrundelser/Bemærkninger
§ 3 beskyttet natur		X		Området indeholder ingen beskyttede naturområder jf. naturbeskyttelseslovens § 3, men området grænser i øst op til en større beskyttet sø. Langs den østlige grænse af området løber et fredet vandløb (Røddå).
Plante og dyreliv			X	Der er ikke kendskab til artsfund i området, men selve området og naturområderne nær området kan rumme plante- og dyreliv, der er beskyttet. Hvis det i forbindelse med at evt. kommende projekt vurderes, at der er risiko for påvirkning af plante- og dyreliv, forudsættes det, at der foretages de nødvendige foranstaltninger.
Sjældne, udryddelsestruede el. fredede dyr, planter el. naturtyper			X	Se ovenfor.
Økologiske forbindelser		X		Den sydlige og østlige del af området ligger indenfor en udpeget økologisk forbindelse.
Fredninger	X			Der er ingen konflikt med fredede områder.
Fredskov	X			Området rummer ikke fredskov.
Skovrejsning			X	Skovrejsning er uønsket i hele området

Miljøemne	Ikke relevant	Forhold, der bør vurderes	Forhold der ikke vurderes yderligere	Begrundelser/Bemærkninger
Beskyttelseslinjer Eks. Skov-, Strandbeskyttelses-, Sø- eller Å-beskyttelseslinjer.		X		Den østlige del af området ligger inden for en søbeskyttelseslinje.
Kystnærhedszonen	X			
Kulturhistorie og landskab				
Landskabelige værdier		X		Området er ikke beliggende inden for de i kommuneplanen udpegede områder med særlige landskabelige interesser. Råstofgravning er dog en irreversibel proces – når råstofferne er fjernet, er landskabet ændret for altid.
Kulturmiljøer, bevaringsværdige bygninger og kirker			X	Der er ikke udpeget kulturhistoriske interesser i området
Arkæologiske forhold og fortidsminder			X	Der er ingen fredede fortidsminder eller fund inden for området. En evt. kommende udgravning skal imidlertid udføres jf. museumslovens § 27. Stk. 2. "Findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum..."

Miljøemne	Ikke relevant	Forhold, der bør vurderes	Forhold der ikke vurderes yderligere	Begrundelser/Bemærkninger
Jordbrug	X			Området er ikke udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde.
Geologiske interesser		X		Området er omfattet af geologiske interesser (værdifulde geologiske områder, amtslige geologiske interesseområder).
Beskyttede sten- og jorddiger	X			Der er ingen beskyttede diger inden for området.
Trafik og transport				
Trafikafvikling/ -kapacitet		X		Vejadgang formodes at ske via Andholmvej og videre til det overordnede vejnet. Råstofindvinding i området vil medføre trafik med tunge køretøjer i forbindelse med driften ved kørsel til og fra graveområdet.
Sikkerhed/tryghed		X		Adgangsvej og oversigtsforhold i den forbindelse kan påvirke sikkerhed og tryghed for trafikanter og de nærmeste naboer.
Støj fra trafik		X		Der vil komme støj ved kørsel til og fra området
Risiko for ulykker		X		Mere (tung) trafik vil give større risiko for ulykker, særligt i forbindelse med vejnet, der ikke er forberedt til tung trafik. Det vurderes dog på nuværende tidspunkt, at

Miljøemne	Ikke relevant	Forhold, der bør vurderes	Forhold der ikke vurderes yderligere	Begrundelser/Bemærkninger
				der ikke er større risiko forbundet med transport af råstoffer end anden almindelig godstransport
Ressourceanvendelse				
Arealforbrug			X	Området er 8,9 ha og planlægges anvendt til indvinding af sand, grus og sten/ler. Indvinding på hele arealet vil blive omfattet af miljøvurderingslovens (LBK nr. 1225 af 25/10/2018) Bilag 2, 2a: Råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning. Området er beliggende i direkte tilknytning til en aktiv råstofgrav syd herfor.
Energiforbrug, anlæg, transport og drift.			X	Der er ikke særskilte udfordringer i forhold til energiforbrug.
Vandforbrug			X	Der bruges ofte vand til vådsigtning, vanding af veje mv. Hvorvidt der skal bruges vand i forbindelse med en eventuel råstofgravning i området, kommer an på ansøgningen og kommunens efterfølgende sagsbehandling. Et eventuelt vandforbrug vil derfor ikke kunne estimeres under den indledede planproces.
Produkter, materialer, råstoffer	X			Et nyt råstofområde vil kunne være med til at dække regionens behov for

Miljøemne	Ikke relevant	Forhold, der bør vurderes	Forhold der ikke vurderes yderligere	Begrundelser/Bemærkninger
				råstoffer. Omvendt er råstofindvinding en irreversibel proces – ressourcen fornyes ikke.
Affald			X	Der produceres ikke affald i forbindelse med indvinding af sand, grus og sten eller. Almindelig dagrenovation, brugte oliefilter fra råstofgravens materiel mv. forudsættes bortskaffet efter de regler, der er gældende i Aabenraa Kommune.
Forurening, miljøfremmede stoffer mm.				
Luft/emissioner og lugt			X	Der vil sandsynligvis forekomme udstødning fra indvinding, forarbejdning og transport af råstoffer, men den vil meget hurtigt blive stærkt fortyndet. Der forekommer normalt ikke lugt i forbindelse med råstofindvinding.
Lys og refleksioner			X	Der forudsættes ikke indvinding om natten og dermed ikke behov for belysning udover lys på gravemaskiner og lastbiler
Jordforurening		X		Der er registreret en V1 kortlagt jordforurening ved områdets sydvestlige kant.
Grundvand og vandforsyning		X		Området ligger i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og uden for

Miljøemne	Ikke relevant	Forhold, der bør vurderes	Forhold der ikke vurderes yderligere	Begrundelser/Bemærkninger
				indvindingsopland til almen vandforsyning. Der er hverken udpeget følsomme indvindingsområder og indsatsområder inden for området. Nærmeste registrerede aktive vandforsyningsboring ligger 560 meter vest for området. Der er tale om markvandingsboring DGU nr. 160.1102.
Overfladevand		X		En større beskyttet sø grænser op til området i sydøst og et beskyttet vandløb løber langs den østlige grænse af området.
Udledning af spildevand	X			Råstofgravning genererer ikke spildevand, og der er ingen spildevandsudledning i eller nær området.
Støj og vibrationer		X		Der vil forekomme støj og vibrationer fra gravning og trafik med tunge køretøjer.
Ledningsoplysninger				
Naturgasledninger			X	Der ligger en naturgasledning langs områdets vestlige kant, dog langs den vestlige side af den tilstødende Andholmvej.
El-ledninger			X	Der ligger el-ledninger langs områdets vestlige kant.

Miljøemne	Ikke relevant	Forhold, der bør vurderes	Forhold der ikke vurderes yderligere	Begrundelser/Bemærkninger
Kloakledninger			X	Der ligger en kloakledning langs områdets vestlige kant.
Telefon- og datakabler			X	Der ligger en netforbindelse langs områdets vestlige kant.
Vandforsyningsledninger	X			
Andre planer og relevante påvirkninger				
Kommuneplan	X			Området er ikke omfattet af kommuneplanrammer.
Natur- og vandplan			X	Området berører ikke Vandområdeplan 2015-2021 for det internationale vandområdedistrikt - Hovedvandopland 4.1 Vidå-Kruså.
Affaldsplan	X			
Trafikplan			X	Der er ikke modstridende interesser i trafikplanen.
Regional udviklingsplan			X	Der er ikke modstridende interesser i Den Regionale Udviklingsplan for Region Syddanmark.
Agenda 21			X	Anvendelsen strider ikke mod Agenda 21 strategien, der er indarbejdet i kommuneplanen.

Miljøemne	Ikke relevant	Forhold, der bør vurderes	Forhold der ikke vurderes yderligere	Begrundelser/Bemærkninger
Spildevandsplan			X	Der er ikke modstridende interesser i spildevandsplanen.
Vandforsyningsplan			X	Ingen bemærkninger i forhold til Vandforsyningsplan 2010-2018 for Aabenraa Kommune
Landsplandirektiv	X			Området er ikke omfattet af landsplandirektiver.
Afstand til lufthavne			X	Området ligger ca. 14,5 km syd for Vojens Lufthavn (Flyvestation Skrydstrup).

2.1 Kumulative effekter

Området skal vurderes i sammenhæng med et aktivt graveområde lige syd herfor.

2.2 Sammenfatning

I den indledende miljøscreening er der identificeret en række miljøforhold, som kan blive påvirkede ved realisering af råstofplanen inden for dette specifikke råstofgraveområde. Disse miljøforhold skal derfor indgå i miljørapporten, hvor der ses nærmere på bl.a. planens retningslinjer og tilretninger heraf, påvirkningsgrad, afværgeforanstaltninger og eventuelle ændringer i områdets afgrænsning.

Følgende emner vil indgå i miljørapporten:

- **Befolkning og sundhed** (Støjpåvirkning)
- **Naturinteresser** (Nærliggende Natura 2000-områder, andre internationale beskyttelsesområder (Ramsar), § 3 beskyttet natur, økologiske forbindelser og beskyttelseslinjer)
- **Kulturhistorie og landskab** (Landskabelige værdier, geologiske interesser)

- **Trafik og transport** (Trafikafvikling/-kapacitet, sikkerhed/tryghed, støj fra trafik og risiko for ulykker)
- **Forurening, miljøfremmede stoffer mm.** (Jordforurening, grundvand og vandforsyning, overfladevand samt støj og vibrationer)